

Kouluttaa

Syysseminaari

World village

Orff III

Orff II

Orff I

Rytmiä

JaSeSoy ry

Orff-Schulwerk Association of Finland

musiikkikasvatusyhdistys

XI INTERNATIONAL WORLD VILLAGE 2009

Live Music! – Music in Life!

A MUSIC SUMMER COURSE in FINLAND
July 27 - August 1, 2009, Valkeala, Finland

WORKSHOPS

Ari Glage, rhythm pedagogue, Salzburg, Austria
The Adventure of Rhythm

Eija Ahvo, singer, actress, Finland
The Language of Singing - express yourself through your voice

Elina Kivelä, rhythm and dance pedagogue, Finland
Sounding Movements - movements sound

OTHER ACTIVITIES

Our Nature – Our World
Meeting your inner mind in a natural way

COST

495 EUROS
including course program, accommodation,
full board and cultural activities

REGISTRATION

JaSeSoy ry/ Jukka Siukonen,
Päivänkakkarakantie 1 | 30, FI-02270 Espoo, Finland
e-mail: siukoset@kolumbus.fi

NOTE!

Arrival on Monday afternoon, departure on Saturday morning. Program will also contain traditional Finnish Sauna, Outdoor Activities and Performances.

Tuition is in English language.

ORGANIZERS

- * JaSeSoy ry, Orff-Schulwerk Association of Finland
- * Valkeala Folk High School

JaSeSoy ry

Journal I/2009

RytmiS 2009 Mikkelin Paukkulassa

RytmiSsessä oli hyvä meininki. Mikkelin Paukkulaan taas kerran saatiin innostavia opettajia ja innostuneita kurssilaisia.

Opettajat "kukitettiin" paidoilla ja pipoilla. Christiane Wieblitz, Kaarlo Uusitalo, Tuula Jukola-Nuorteva, Jouni Kettunen ja Markku Kaikkonen.

JaSeSoy ry:n edesmenneiden kunniajäsenten Jean Wilmouthin, Hermann Regnerin ja Erkki Pohjolan muistoa kunnioidettiin laulaen. Ulkotulet paloivat pihalla koko iltaohjelman ajan.

Kaikki halukkaat pääsivät esiintymään house-bändissä, jossa riittikin lukuisia eri kokoonpanoja. We all love you!!

Kannen kuva:
RytmiS 2009 kurssilaiset yhteispotretissa.

JaSeSoy

Journal 1/2009

Sisältö

Pääkirjoitus	4
Puheenjohtajan kynästä	5
Lähikuvassa Esa Lamponen	7
Erkki Pohjola ja Hermann Regner in memoriam	11
Käsitteiden semantiikkaa	12
Terveinen kokousmatkalta Salzburgista	15
RytmiS 2009 Mikkelin Paukkulassa	16
Taide on lapsen perusoikeus	21
AOSA Konferenssi	24
JaSeSoy nuotintaa	28
Maailmankylä 2009 kouluttajat	30
JaSeSoy ry:n hallitus esittäytyy	32
JaSeSoy ry	34

JULKAISIJA:	JaSeSoy-musiikkikasvatusyhdistys ry Orff-Schulwerk Association of Finland
PÄÄTOIMITTAJA:	Pekka Evijärvi
TOIMITUS:	Pekka Evijärvi, Laura livonen, Kirsi Hyypä ja Inkeri Karhos
TAITTO:	Minna Silvennoinen
VALOKUVAT:	Pekka Evijärvi, Kirsi Hyypä, Laura livonen, Juuso Kauppinen, Mirkka Rouhio ja Jukka Siukonen
ISSN:	1238-9242
PAINO:	ljalmen Eco-Print Oy, ljalmi

Jutut kiertoon

Selailin viime syksynä ensimmäisiä, yli kymmenen vuotta vanhoja JaSeSoi Journaleja. Tuolloin Journalin toimituskunnan tavoitteena oli julkaista lehteä, joka antaisi yhdistyksen jäsenille tietoa Orff-pedagogiikasta. Carl Orffin kasvatuksellisen filosofian määrittäminen onkin tarpeellista, mutta samalla erittäin haastavaa - vieläkin. Syksyllä virisi ajatus palata tähän lehden alkuperäiseen toiminta-ajatukseseen, ja päätimme julkaista vanhoja artikkeleita uudelleen. Tähän lehteen löysin Harri Setälän kirjoituksen Käsitteiden semantiikkaa, joka toteaa, että Carl Orffin filosofian määrittelyssä syntyy ongelmia jo itse nimen kanssa. Halusin julkaista tämän artikkelin myös sen vuoksi, että siinä kerrotaan äskettäin edesmenneiden kunniajäsentemme Jean Wilmothin, Hermann Regnerin ja Erkki Pohjolan ajatuksia Orff-pedagogiikasta. Heidän merkityksensä JaSeSoi ry:n toiminta-ajatuksen syntymiselle on kiistaton.

Kun valitsemme Lähikuvassa-sarjaan haastateltavia, prosessi on lähtenyt liikkeelle melkein aina samalla tavalla. Joku on ehdottanut, ja muut ovat kannattaneet. Tähän numeroon halusimme Esa Lamposen, joka on ollut aktiivisesti mukana kurssiemme kouluttajana. Jutun Esasta kirjoitti Laura Iivonen.

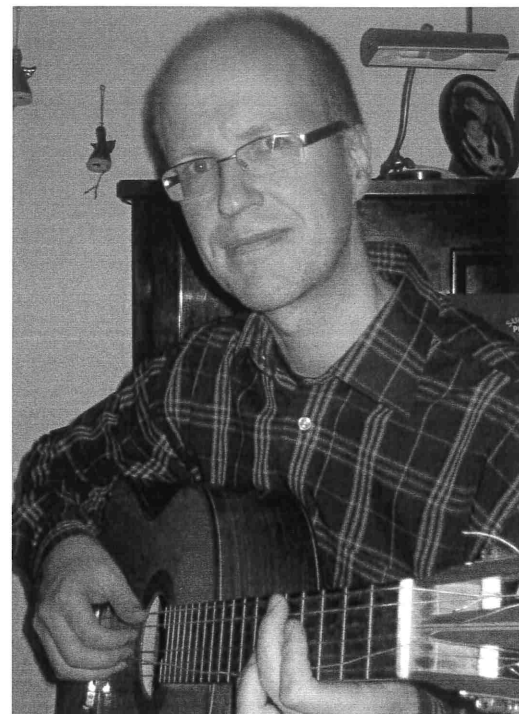
Kansainväliset kontaktit ovat kuuluneet JaSeSoi ry:n toimintaan alusta asti. Toiminnan alussa se on ollut hyvinkin vilkasta, mutta ilahduttavaa on huomata sen jatkuvan edelleen. Osoituksena tästä saimme matkakertomuksia kahdesta kansainvälisestä konferenssista: Elina Kivelä-Taskiselta AOSA:sta Yhdysvalloista ja Harri Sandborgilta Orff-Schulwerk Forumista Itävalasta.

Vuoden alussa hallituksen uusi jäsen Inkeri Karhos liittyi toimituskuntaamme. Omassa artikkelissaan Inkeri muistuttaa Journalin lukijoita lasten perusoikeuksista. Yhdistyneiden Kansakuntien lapsen oikeuksien yleissopimus hyväk-

syttiin 20 vuotta sitten. On siis juhlavuosi.

Asiantuntevan pedagogisen täydennyskoulutuksen kehittäminen on ollut JaSeSoi ry:n keskeinen tehtävä alusta alkaen. Tätä tehtävää se jatkaa edelleen ylläpitäen neljää koulutustapahtumaa, mikä vaatii hallitukselta huolellista valmisteluyötä ja valtavaa organisaatiotaitoa. Tärkeää on myös näiden tapahtumien dokumentointi kuvin ja tarinoin. Tällä kertaa Kirsi Hyyppä sai tallennettua Rytmis 2009 osallistujien mietteitä. Paljon otettiin myös kuvia, joista tietenkin voimme julkaista lehden sivuilla vain muutaman. Loput kuvat ovat arkistossa. Muistot ovat tallessa.

Antoisia lukuhetkiä!

Pekka Evijärvi

Puheenjohtaja näppäimillä

Hyvät JaSeSoi ry:n musiikkikasvattajat. Haluan tällä kertaa jakaa teidän kanssanne omakohtaisen kokemukseni musaprojektista, joka yhä jatkuu. Ehkä joku saa näistä kokemuksista jopa ideoita omiinkin operointeihinsa.

Lastenorkesteri Wiri perustettiin Ähtärissä koulun kerhona vuonna 2005, jolloin lapset olivat kaikki kolmasluokkalaista. Orkesteri koostui alusta pitäen hyvin eri tasoista soittajista, mikä on ollut yksi rikkaus toiminnassa. Lapset ovat jo kasvaneet nuoriksi ja on ollut upeaa kasvaa yhdessä heidän kanssaan. Olemme matkan varrella vierailleet Seinäjoen sinfoniaorkesterin harjoituksissa, Kaustisen kansanmusiikki-instituutissa, Resonaarissa, Kansallisoopperassa ja Hehkumo-kansanmusiikki/rock-yhtyeen vieraina. Etelä-Pohjanmaan Speleihin Ähtärissä 2007 Wiri valittiin vuoden Speliyhtyeeksi.

Wiri on tänä aikana muuttunut lastenorkesterista rytmiorkesteriksi. Mukana oli enimmäkseen neljä poikaakin, mutta tällä hetkellä yhtye muodostuu 11 työstä. Viimeisimpänä musiikillisena tutkimusretkenä sai maaliskuussa kantaesityksensä ja ensi-iltansa Nukkumatin Wiritys-musiikaali, johon olimme koonneet ala-asteen aikana esittämästämme ohjelmistosta valikoituja osia. Käsikirjoitus on oppilaiden oman ideoinnin tulosta ja yhteistyökumppanina on ollut paikallinen teatteriyhdistys Tonkka. Allekirjoittaneen sekä toisen vetäjän Kaisan lisäksi kolme ysluokan pitkälle edistynyttä soittajaa oli täydentämässä orkesteria.

Soittimina Wirillä ovat saavit, pilttipurkit, pringlesit ja lehmän nännikumit "normaalien" kanteleiden, laattasoitinten ja matkaharmonin lisäksi. Musiikki on ollut enimmäkseen omaa tekoa. Nyt ohjelmisto on käynyt nuorille liian lapselliseksi ja niinpä Hevosenpää ja Nukkumatit nostetaan kauniisti hyllylle ja mietitään yhdessä, miten jatketaan. Uutta ohjelmistoa onkin jo te-

keillä.

Rytmiorkesteri Wiri ja allekirjoittanut kiittää ja kumartaa syvään saamiensa virikkeiden ja ideoiden johdosta JaSeSoin ja Orff-pedagogiikan suuntaan. Ilman niitä ei kaikki edellä mainittu ja moni muu asia olisi tullut mahdolliseksi. Kiitos!

JaSeSoin kurssivuosi on rullahtanut liikkeelle RytmikSen voimalla. Nelikielisten Resonaarikitaroiden helppokäyttöisyydellään kannustava voima keräsi ensikertalaisia kitaristeja lavalle jonoksi asti. Siellä kukin oli oman elämänsä Idoli.

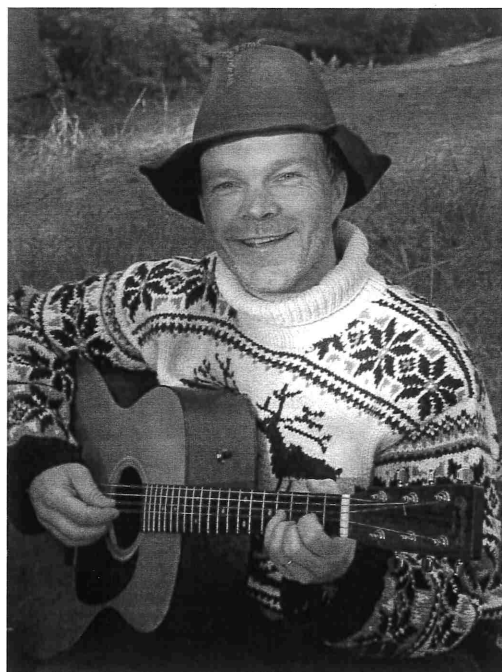
Muistimme myös kynttilälyhdyin poismenneitä kunniajäseniämme Jean Wilmouthia, Erkki Pohjolaa sekä Hermann Regneriä. Heidän poismenonsa tekee suuren aukon selustaamme, mutta meitä voimauttaa tieto siitä, että heidän työnsä jatkuu meidän kaikkien kautta. Se ei ole taakka, vaan kunnia ja sisältää samalla myös vastuun.

Musiikkipedagogisen koulutusohjelman yhteydessä järjestetään myös Lopputyöseminaari Orff-kurssit käyneille sekä Masterseminaari, jossa pääopettajana toimii huippupedagogi Sofia Lopez-Ibor San Franciscon Orff-koulusta.

Maailemankylä Valkealassa tuo yhteen kansainväliset uudet ja vanhat ystävämmme. Kurssille

mahtuu vain 40 ensimmäistä ja sellaista kutinaa on ilmassa, että tänä vuonna tuo raja saatetaan saavuttaa. Kannattaa olla ajoissa.

Ensimmäiset työtyttöhyypät tulevat pian ja lehtemme ilmestyessä ovat jo yleisiä. Entisessä koulussani Turun Hepokullassa rehtori kuulutti juhlallisesti pipopakon (!) poistuneeksi, kun ensimmäinen oppilas toi vanhempien allekirjoittaman todistuksen nähdystä työtyttöhyypästä. Lehtemme ilmestyy niin keväällä, että ehkä julistamme JaSeSoin kilpahavaintolinnuksi tiiran. Siis TIIRAA TIIRAA! Saa laittaa viestiä tänne. Muistakaa vanhempien allekirjoitus.

Harri Sandborg

Esa jammailemassa yhdessä Soili Perkiön ja Tarhi Oksasen kanssa.

1. Kerro vähän itsestäsi. Kuka olet ja mistä tulet?

- No, mä olen Esa Lamponen ja alun perin Kouvolasta. Opiskelin Joensuun yliopistossa ja sitten tulin Helsinkiin töihin. Olen työskennellyt päiväkodissa lastentarhanopettajana, päiväkodinjohtajana, erityislastentarhanopettajana ja samaan aikaan opiskellut Sibelius-Akatemian täydennyskoulutuksessa musiikkileikkikoulunopettajaksi. 90-luvun alusta alkaen olen käynyt näitä Orff-kursseja, ja jollakin tasolla mua voi kai tituleerata Orff-kouluttajaksi. Olen sitten tehnyt muskaritöitä 1990-luvun alusta, päätoimisesti vuodesta 1995.

2. Mikä antoi sinulle sysäyksen musiikkiin ja musiikkialalle?

- Sehän lähti musiikin harrastamisesta. Mä oon harrastanut musiikkia koko ikäni ja tykännyt musiikista. Mulla oli Joensuussa todella hyvä musiikin lehtori, joka antoi meille opiskelijoille kauheasti vastuuta, mutta odotti myös tuloksia. Me tehtiin siellä paljon hienoja projekteja. Se oli semmoinen sysäys, että sieltä sai semmoisen kipinän. Mua oikein säälittää tämä nykypäivän yliopistomaailman koulutus, sekä OKL:ssä että lastentarhaopettajakoulutuksessa, koska taideaineet on pudotettu niin totaalisen vähiin.

"Eräältä kesäkurssilta löytyi Setälän Haase, Kettusen Jouni ja Perkiön Soili. Silloin mä tajusin, että nyt löytyi sellainen väylä, jossa ihmiset ajattelee samalla tavalla."

Mutta sitten kun menin siihen normaalin työhön, huomasin, että se arki oli aika heikkoo. Se vaihteli aika paljon paikasta ja ihmisistä riippuen. Siitä puuttui sellainen tietynlainen suunnitelmallisuus ja semmoinen asteittain etenevä opetuksen malli. Tämä innosti siihen, että mä aloin etsiä niitä oikeita väyliä. Sitten oli se Sibelius-Akatemian täydennyskoulutus. Se oli hyvä kou-

Lähikuvassa Esa Lamponen

LAURA IIVONEN

Soittaessani Esa Lamposelle, hänen ensimmäinen kysymyksensä oli: "Loppuiko teiltä aiheet kesken?" Ei loppunut aiheet kesken, vaan halusimme saada henkilökuvaan henkilön, joka on osalle jäsenistöä sangen tuttu henkilönä ja kouluttajana, mutta joillekin aivan uusi tuttavuus. Esan omin sanoin sanottuna: "Kyllä mut tuntevat ihmiset mun ajatukset tuntee, mutta paljon siellä on niitä ihmisiä, joille mä oon ihan uusi tuttavuus." Tässä siis Esan ajatuksia elämästä ja JaSeSoista.

lutus, muttei aivan etsimäni. Mä etsin edelleen sitä väylää, sitä viitekehystä, mihin mä kuulun. Sitten eräältä kesäkurssilta löytyi Setälän Haase, Kettusen Jouni ja Perkiön Soili. Silloin mä tajusin, että nyt löytyi sellainen väylä, jossa ihmiset ajattelee samalla tavalla.

3. Oliko sinulla lapsena mitään soitinta?

- Mä soittelin omaksi huviksi pianoa ja vähäsen kitaraa, mutta en mä oo mitään soitinta varsinaisesti opiskellut kovin pitkälle. Sitten vasta kun mä tulin Helsinkiin töihin, mä suoritin musiikkiopistossa kaikki musiikinteoriat pikku penskojen joukossa. Mutta se oli ihan hauskaa ja vähän

erilaista.

4. Työskentelet aika naisvaltaisella alalla. Miltä se tuntuu ja kaipaisitko lisää miehiä varhaiskasvatuksen alalle?

- Itse asiassa mun mielestä sillä sukupuolella ei ole niin väliä. Tietysti sillä on siinä mielessä väliä, että on joillekin lapsille sellainen tietynlainen miehenmalli. En mä voi kuitenkaan kutsua itseäni miksikään miehenmalliksi, mutta jos ajatellaan vaikka muskareita, päivähoitoa tai ala-astetta, niin kyllä sinne kaivataan myös sitä miespuolista näkemystä. Me ajatellaan asioista eri tavalla ja toimitaan eri tavalla kuin naiset.

Mutta kun sitä varsinaista työtä tekee, ei sillä ole niin kauheasti merkitystä. Paljon enemmän merkitystä on sillä, minkälainen se aikuinen on. Miten se aikuinen ajattelee ja minkälainen teoreettinen tausta siellä pyörii takana ja kuinka paljon se tietää lasten kehityksestä. Kyllä ne ovat ne tärkeämmät asiat kuin sukupuoli.

5. Miten tutustuit Orff-pedagogiikkaan?

- Minulla oli sellainen tunne, ettei tämä musiikin tekeminen voi olla tällaista, että istutaan ja lauletaan, ja lauletaan ja istutaan. Vaan kyllä tässä täytyy olla joku muu homma. Tämä ei tuntunut sopivan siihen lapsen maailmaan, koska eihän

miseminaari. Sitä mietti, että enhän mä oo muusikko. Ja sitten mietti, riittävätkö omat rahkeet siihen kurssilla tekemiseen. Kuitenkin se ihmisten avoimuus tuli sieltä niin selkeästi läpi, että sä oot sä.

6. Sinulla on oma musiikkikoulu ja olet tehnyt paljon omia lauluja ja sinulta on ilmestynyt kirjasarja Musiikille siivet. Mikä on ollut kimmoke näihin?

- Kyllä tämä on ollut ihan käytännön sanelema juttu. Se musiikkikoulu, tai itse asiassa meidän järjestetään lasten harrastustoimintaa noin yli-päättänsä, lähti ihan siitä turhautumisesta päivähoiton puolella. Olin ollut esimiesasemassa

Esa on ollut monesti mukana koulutustapahtumissa opettajana, mutta myös oppilaana. Esa opettelemassa quiron soittoa Rytmiseminaarissa 2008.

se lapsi ole sellainen, että se jaksaa istua ja laulaa. Sitten kun menin sinne Jyväskylän kurssille huomasin, että nyt on kyllä sellaisia tyypejä, jotka on miettinyt tämän asian ja tämä asia ei ole huuhaata. Ja kun siellä olin viikon ollut, tiesin, että tästä minä haluan tietää lisää. Toinen asia mikä vaikutti paljon, oli seuraavan kevään Ryt-

kauan ja yrittänyt viedä musiikkiasiaa eteenpäin. Oman henkilöstön kanssa hommat sujuivat, mutta siitä sitten ylöspäin ei toiminutkaan. Mä en hyväksynyt sitä sellaista asennetta, että aina jos halusi jotain uudistuksia tai halusi tuoda jotain omia ajatuksia esiin, niin ne ammuttiin alas heti. Ei oo varaa, ei pysty, ei voi... Et voi kun ei

oo rahaa tai kun muutkaan ei tee niin. Silloin mä ajattelin että okei. Tämä oli myös se syy, miksi mä en hakeutunut töihin musiikkioppilaitokseen. Mä ajattelin, että olisin heti napit vastakain jonkun kanssa. Oli paljon helpompaa lähteä sille tielle, että vie itse omaa ajatusta eteenpäin. Päätökseen vaikutti myös Perkiön Mika, joka teki Sibelius-Akatemiassa varhaiskasvatuksen opintoja. Hän sanoi perustavansa yksityisen musiikkiopiston ja ehdotti mulle, että perusta säkin. Mika perusti oman koulun kaksi vuotta aikaisemmin kun minä, tai oikeastaan me, ja sitten siitä se lähti.

Omat biisit on tullut siitä, kun mä oon tällainen tarinankertoja. Mä kerron aina jotain tarinaa, johon lapset saavat osallistua. Se on sellaista vuorovaikutteista tekemistä. Mä pääsin itse paljon helpommalla tekemällä itse ne biisit, kuin että olisin alkanut plarata laulukirjoja. Sitten mä huomasin, että tämä on tässä ja tajusin, että mä osaankin tehdä lauluja. Se oli aika iso juttu itselle. Jee, kyllähän tämä tästä lähtee.

Kirjasarja Kaikkosen Markun kanssa oli monien sattumien summa. Siihen aikaan oli eskarin kirjasarjabuumi tosi kova ja Otavalta kysyttiin, olisiko tähän löytynyt jotain ratkaisua. Se kirjasarjan teko lähti siitä, että mä menin Markun luokse Kallioon. Me istuttiin Markun kanssa alas ja katsottiin meikäläisen opetussuunnitelma ja valmiita biisejä, ja Markku totesi, että tässä-hän se kirja on. Teema oli aika nopeasti valmis, mutta se itse prosessi ei ollutkaan ihan helppo nakki. Siinä sai kyllä tehdä töitä helkutinmoisesti. Oikeastaan siitä lähtien tämä homma on ollut aikamoista sattumien summaa.

7. Teet paljon koulutuksia ja sinulla on oma musiikkikoulu. Ehditkö koskaan rentoutua?

- Se on sellainen tietynlainen asennekysymys. Mä oon luonteeltani pedantti, mä haluan tehdä asiat hyvin. Mulla on se hyvä puoli, että mä annan taiteen perusopetusta, eli mulla on laissa määritelty opetusviikkomäärä. Sitten mulla on hiihtoloma, syysloma, joululoma, ja ne on kaikki sellaisia aikoja, että ne on pyhitetty perheelle. Ensi kesäksi mua on yritetty kysyä kaikkiin kissanristiäisiin kouluttamaan, mutta mä oon pyhittänyt kesän perheelle. Tasokursseille mä oon menossa, mutta siitä alkaa kahden kuukauden loma.

Lisäksi mä valmennan pesäpalloilijoita. Se on

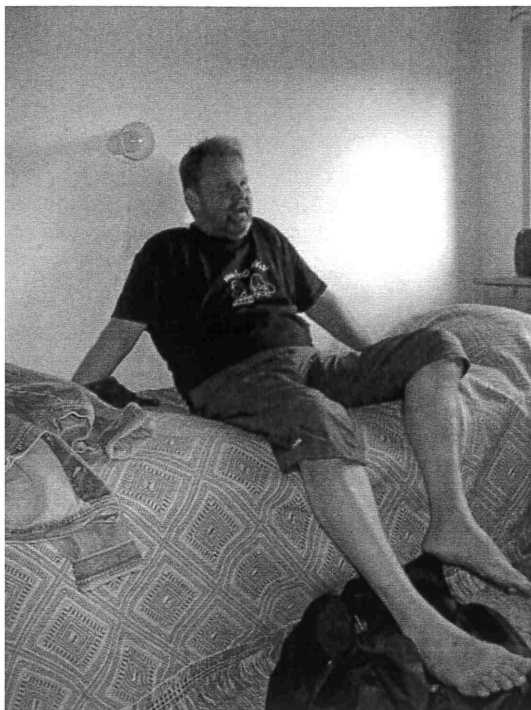
sellainen henkireikä. Nyt mulla on 10-11 -vuotiaat E-tytöt valmennettavana ja sitten mä autan 17-18 -vuotiaiden B-poikien valmennuksessa. Mulla on viisi lasta ja vanhimmat lapset halusi harrastaa jotakin silloin aikanaan. Kun lähellä ei ollut seuraa niin meidän piti perustaa sellainen. Mä oon itse pelannut aikanaan, mutta ei se oo ollut se syy miksi mun lapset pelaa. Mutta sellaista säännöllistä harrastusta mulla ei oo. Mulla oli kuntosalikortti, mutta mä en koskaan sinne ehtinyt. Mitään sellaista aikaan sidottua harrastusta mun on mahdotonta ajatella koulutusten takia, mutta onhan mulla tietysti ulkoilu ja muut tällaiset perusasiat.

8. Onko tulevaisuudessa sellainen näkymä, että teet pelkästään koulutuksia?

- Ei missään nimessä. Kaikki mitä mä koulutan on käytännössä kokeiltua. Se minkä takia mä koulutan on, että mä haluan viedä ihmisille sellaisia välineitä, joiden avulla ne pystyy heti tekemään ja kokeilemaan. Useinhan se minkä takia mua pyydetään kouluttamaan on se, että halutaan hakea jotakin erilaista lähestymistapaa. Ja sen erilaisen lähestymistavan tekeminen muuten, kuin itse tekemällä on hirmu vaikeaa. Koulutuksessa me tehdään ja kokeillaan itse, ja sitten mä annan sellaisia pieniä täkyjä, joita voi itse kokeilla lasten kanssa. Se, että mä vien jonkun valmiin materiaalipaketin, ja ne soittaa vuoden päästä ja kertoo, että me ollaan nyt tehty tämä homma ja kysyy, mitäs me nyt tehdään. Se on ihan vihoviimeistä. Peruseriaate on, että ihmisten pitäisi itse miettiä, onko omassa työssä jotain, jota haluaa kehittää tai viedä eteenpäin.

"Peruseriaate on, että ihmisten pitäisi itse miettiä, onko omassa työssä jotain, jota haluaa kehittää tai viedä eteenpäin."

Meidän työssä se kehittäminen on perusasia. Jos pakkiutuu siihen, että tehdään näin ja näin, niin sitten sen työn voi lopettaa. Silloin sä et enää pysty siihen, koska sä et enää elä siinä lasten maailmassa. Mä tykkään tästä perustyöstä. Suomeksihan ei oo varmaan yhtään miespuolis-

Esa rankan opetuspäivän jälkeen
koulutustapahtumassa Orff Soikoon -YTYÄ 2005.

ta muskariopettajaa, joka olisi jäänyt eläkkeelle. Ehkä mä oon sitten se ensimmäinen. Mä tykkään tästä työstä. Sitten kun mä lakkaan ajattelemasta kuin lapsi, mä lopetan ja voin suosiolla alkaa tehdä jotain hallinnollista tai byrokraattista työtä.

9. Jos saisit tavata Carl Orffin, mitä tekisitte, mistä puhuisitte ja miten viettäisitte päivän?

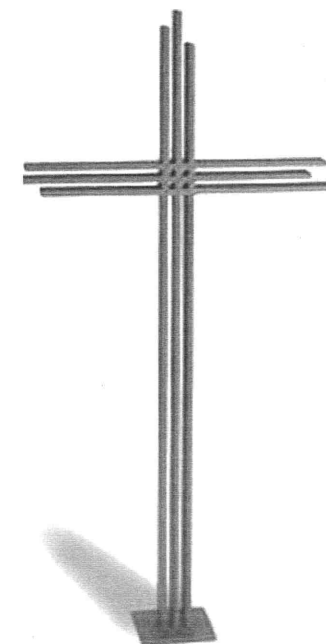
- Jos Carl Orff olisi niin hyvässä kunnossa, että tekisi vielä lasten kanssa töitä, viettäisimme päivän lasten kanssa. Haluaisin nähdä kun hän opettaa ja mahdollisesti olla mukana opettamassa. Hänen opetuksiaan on ollut hauska katsoa videoilta.

Puhuisimme lapsikäisyydestä ja siitä, miksi hän ajatteli niin. Tämähän on tiedossa niissä opissa, mutta mä en ole niitä niin tarkkaan lue-
nut. Se ajatusmaailma, joka häneltä on tullut, on aika käsittämätön. Tapaat kenet vain tämän alan kasvattajan, niin se ajatusmaailma on aika sama. Eli mistä se on tämän jutun keksinyt ja miten se on tämän rakentanut. Se olisi mielenkiintoista kuulla.

10. Missä näet JaSeSoi ry:n 10 -vuoden päästä?

- Jos hyvä tuuri sattuu kohdalle, niin JaSeSoi on organisoimassa täydennyskoulutuksia, mutta tuo myös omat ajatuksensa ja omat opetukselliset mallinsa peruskoulutuksen puolelle. JaSeSoin rooli siinä ei ole niinkään se, että se vie näitä pimpelipom-soittimia sinne, vaan että se vie sitä ajatusmaailmaa. Opetuksen ajatusmaailmaa, kasvatuksen ajatusmaailmaa ja ihmisten kohtaamismaailmaa. Kuinka kohtaat ihmisen tässä monikulttuurisessa maailmassa. Tämä on asia, jota JaSeSoin tulee vaalia ja se asia, joka on siellä koko ajan ollut taustalla. Ei ole kovinkaan monella kurssilla kukaan sanonut, että et muuten osannut tehdä tuota asiaa. Ihmisten tyytyväisyyden kautta se sana ja tieto leviää, ja onhan se jo nähty, JaSeSoi on kasvanut ja levinnyt koko ajan ja mennyt eteenpäin. Aina uusia ihmisiä hyppää kelkkaan mukaan.

JaSeSoin tärkeänä tehtävänä on järkätä täydennyskoulutusta ja yrittää viedä eteenpäin näkemystä siitä, että tämä on yksi väylä, ei autuaaksi tekevä, mutta väylä, joka voi sopia jollekin. JaSeSoi henkeenhän kuuluu, että kukaan ei mestaroi, vaikka siellä on kovia mestareita mukana porukassa. Se olisi hieno visio.

Erkki Pohjola ja Hermann Regner in memoriam

HALUAN ESITTÄÄ kunnioittavan suruvalittelun ja samalla muistaa Erkki Pohjolan elämäntyön ja suuren sydämen pitäessään kasvatusfilosofiansa lähtökohtana lapsen musikaalisuutta ja luovuutta. Haastattelussamme yhdistyksen vuosijuhlissa v. 2003 Erkki Pohjola totesi, että hänen parhaita opettajiaan olivat hänen pienet kollegansa – suomalaiset lapset.

Joukostamme on poistunut musiikin ja musiikkikasvatuksen suurmies, jonka työn malli, opetus ja viesti oli tärkeä Suomelle ja koko maailmalle. Erkki Pohjolan valtava panos musiikkikasvatuksen alalla on kiistaton. Hän oli kansainvälisen tason johtava kuoropedagogi, ja samalla herkkä kasvattaja, joka oivalsi ihmisen tavan ilmaista itseään ja kehittyä musiikissa myös itseohjautuvasti. Erkki Pohjolan urauurtava työ oppimateriaalien kehittäjänä sekä hänen karismaattinen persoonansa kouluttajana oli ohjaamassa kasvattajia opin tiellä. ”Yhy, yhy palo-kuntaan! Saat kiiltävät napit ja nahkavyön”, oli Erkin kannustava tervehdys JaSeSoi ry:n väelle

yhdistyksen vuosijuhlissa Mikkeliissä v. 2003.

Erkin menehtyminen samaan aikaan läheisen ystävänsä ja monivuotisen yhteistyötoverinsa Hermann Regnerin kanssa kasvattaa suruviestiä. Syvä osanottoni myös Hermann Regnerin pois-
menon johdosta. Hermann Regner tunnettiin suomessa Carl Orffin työn jatkajana, säveltäjänä, suomalaisen Orff-pedagogiikan tukijana ja kansainvälisen tason kuoropedagogina ja kasvattajana.

Yhtäkaikki mestarien esimerkki luokoon meille jälkeenjääneille uskoa tulevaan ja voiman ja tahdon viedä eteenpäin sitä sanomaa, jonka Erkki Pohjola ja Hermann Regner ovat työllään ja antaumuksellaan antaneet.

Mestarien muistoa kunnioittaen
Harri Setälä
MUSISOI/ JaSeSoi ry:n perustajajäsen
ja puheenjohtaja

Käsitteiden semantiikkaa

Orff-Schulwerk – Orff-pedagogiikka – Orff-pedagogiikan suomalainen sovellutus

HARRI SETÄLÄ

Artikkeli on julkaistu aiemmin JaSeSoi Journalissa 1995. Otsikon mukaisesti se selvittää Orff-pedagogiikkaan liittyviä käsitteitä, mutta kertoo myös siitä, kuinka paljon äskettäin edesmenneet ja kunniajäsenemme Jean Wilmouth, Hermann Regner ja Erkki Pohjola ovat vaikuttaneet JaSeSoi ry:n toiminta-ajatukseseen.

”MILLOIN TAHANSA kylvät siemenen, et koskaan voi olla varma, mitä siitä syntyy. Jostakin tulee matala pensas, toisesta taas kasvaa suuri, vahva puu. Tämä kaikki riippuu maasta, aurinгон valosta, kosteudesta, huolenpidosta, rakkaudesta ja monista muista tekijöistä, joiden tulee toimia yhdessä kasvun parhaaksi”, sanoi Carl Orff eräässä radiohaastattelussa v. 1975, kun häntä pyydettiin kiteyttämään kasvatustähtämyksensä sisin olemus.

Meillä Suomessa on usein hankaluuksia pyrkiessämme vähänkin kattavasti määrittelemään Carl Orffin kasvatuksellisen filosofian keskeistä sisältöä ymmärrettävään ja selkeään muotoon. Vaikeaa on pelkästään nimen kanssa. Hyvää vastinetta saksan kielen ilmaisulle Orff-Schulwerk ei hevillä löydy. Eri julkaisuissa törmää mm. seuraavanlaisiin termeihin: ”Orffismi, Orff-metodi, Orff-menetelmä, Orff-systeemi, Orffilaisuus, Orffilainen lähestymistapa” jne. Kasvattajat tuskailevat eri käsitteiden kanssa pyrkien selkeään ilmaisuun.

Käsite metodi ymmärrettävästikin johtaa harhaan, kun ajatellaan Carl Orffin kehittämän kasvatustähtämyksen monia ulottuvuuksia. Useiden asiantuntijoiden mukaan Orff-pedagogiikkaa ei tulisi teoreettisesti rinnastaa jo olemassa oleviin formaalisiin opetusmetodeihin kuten Suzuki, Kodály ja Dalcroze. Vaikka sisällöllisiä yhtäläisyyksiä kaikkiin edellä mainittuihin löytyykin, ei Orff-pedagogiikka kuitenkaan poiketen ole luonteeltaan metodin kaltainen hierarkkinen op-

pijärjestelmä. Asiantuntijoiden mielestä se on enemmänkin kasvatustähtämys, filosofia. Orff-Schulwerk-käsitteen rinnalla mm. professori Hermann Regner, tunnettu pedagogi ja Carl Orffin pitkäikäinen työtoveri, käyttää termiä ”Carl Orff’s educational philosophy”. Tässä yhteydessä professori Regner laajentaa Orff-Schulwerkin käsitettä koulun ja jokapäiväisen kasvatustyön ulkopuolelle, harrastajien ja ammattilaistenkin taiteen tekemisen yhteyteen. Ei silti etteikö koulussakin tehtäisi taidetta. Edellisen lisäksi Suomessa vierailut Carl Orffin oppilas ja lähettiläs, eri puolilla maailmaa vierailut asiantuntija Wolfgang Hartmann sanoi, että Orff-Schulwerk yleisenä kasvatuksen filosofiana käsitteellisesti jo sisältää kaikki edellä mainitut musiikinopetusmenetelmät. Orff-pedagogiikan filosofista luonnetta tukee Carl Orffin työtoverin Wilhelm Kellerin näkemys Orff-Schulwerk-teoksen johdannosta, ettei Schulwerk oikeastaan ole metodi vaan tienviitta. Samaan viittaa professori Ellen Urho ansiokkaassa kirjoituksessaan Suomen laulunopettajien yhdistyksen vuosikirjassa vuodelta 1957.

Termi Orffilaisuus on vaarallinen ilmaisu siinä mielessä, että se voidaan helposti sotkea termiin orfilaisuus, yhdellä f-kirjaimella kirjoitettuna. Tämä jälkimmäinen, orfilaisuus on nimittäin Traakiasta Kreikkaan n. 600-luvulla eKr. kulkeutunut mysteeriuskonto, jossa palvonnan kohteena olivat maalliset ilot ja hovit. Termi Orffilaisuus muutenkin kuulostaa jotenkin turhan opilliselta

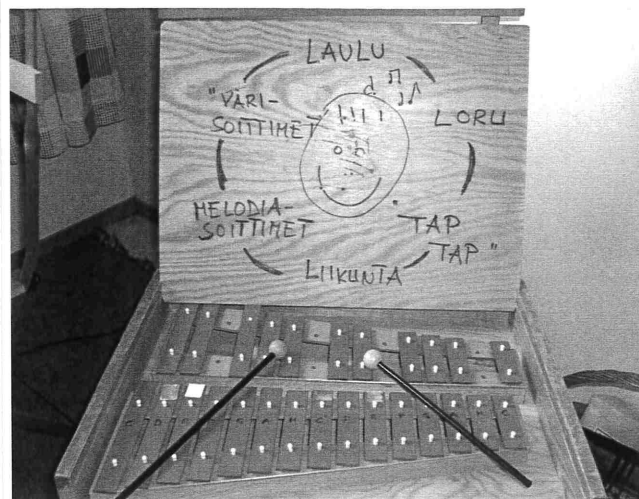
ja uskonnolliselta ja hämärtää Carl Orffin kasvatuksellisen filosofian rationaalista luonnetta. Toisin kuin Rudolf Steiner opeissa Orff-pedagogiikka ei näe outoja unia, vaan kulkee avoimesti tasa-arvoisessa vuorovaikutuksessa kirkkaassa päivänvalossa. Kansainvälisesti pelkän Orff-sanan käyttäminen itsenäisenä on liitetty läheisesti Carl Orffin henkilöön, persoonalliseen sävellystyylisiin ja hänen tuotantonsa.

Yhtä kaikki, kansainvälisessä keskustelussa käytetään poikkeuksetta termiä ”Orff-Schulwerk” silloin, kun puhutaan Carl Orffin kehittämästä kasvatuksellisesta pedagogiikasta. Täysin vastaavaa suomenkielistä käsitettä ei ole kehitetty. Suomalaisissa julkaisuissa näkyy usein kasvatukseen liittyvän keskustelun yhteydessä käytettävän termiä Orff-pedagogiikka. Paremman puutteessa olisin itsekkin taipuvainen käyttämään tätä ilmaisua semanttisen hälyn hälventämiseksi. Myönteistä kehitystä asiassa olisi, jos kielitoimisto to hyväksyisi suoran lainan, ja voisimme Suomessakin käyttää alkukielen termiä Orff-Schulwerk, silloin kun puhutaan Carl Orffin ja Gunild Keetmanin yhteistyössä kehitetystä pedagogisesta näkemyksestä.

Olen eri kasvatuskokeilujen ja täydennyskoulutuksen yhteydessä tottunut käyttämään myöhemmin kehittämäämme käsitettä ”Orff-pedagogiikan suomalainen sovellutus”. Tällä käsitteellä kuvaamme sitä työskentelyn tapaa, joka alkoi Suomessa Orff-pedagogiikan uuden tulemisen aikana vuodesta 1985 silloisen MUSISOI ry:n toimesta. Tämän kehityksen eräänä ”kantaisäänä” voidaan pitää kuuluisaa amerikkalaista kasvattajaa nimeltä Jean Wilmouth Pittsburghista, Pennsylvaniasta. Jean Wilmouthin vauhdikas kasvattajapersoonaa yhdistyneenä pedagogiseen taitoon, innostavaan esittämistapaan ja uuteen, toiminnalliseen materiaaliin antoivat lähtölaukauksen Orff-pedagogiikan suomalaisen sovellutuksen etsimiselle 80-luvun alussa. Myös ensimmäisillä MUSISOI ry:n kursseilla Wilmouthiin tutustuneen Inkeri Simola-Isakssonin panos tässä kehitystyössä on kiistaton. Inkerin aktiviteetit Orff-pedagogiikan alalla juontavat 1960-luvulle, jolloin suomalainen musiikkikasvatus alkoi etsiä nykyistä muotoaan. Varsinainen suomalaisen musiikkikasvatuksen uranuurtaja Erkki Pohjola kertookin seuraavin sanoin Inkeri Simolasta kirjassaan Tapiola Sound: ”Tärkeä roolinsa oli myös Inkeri Simo-

lalla, musiikkiliikunnan specialistilla ja Emile Jacques-Dalcrozen metodin tuntijalla. Perustimme uuden työpajan, Orff studion, jossa kokeiltiin laulun, soiton, liikunnan ja improvisaation keinoin musiikkikasvatuksen uusien ideoiden vaikutusta suomalaisiin 7-8-vuotiaisiin lapsiin”. 1970-luvun ”pimeän vuosikymmenen” aikana Orff-pedagogiikka jäi Suomessa unohduksiin ja hävisi erilaisten formaalisten musiikkikasvatustietojen pyörteisiin. Tässä historiallisessa taitteessa tarvittiin Inkeri Simola-Isakssonin riisua otetta. Hänen kaikkia rakastava, avoin ja lämmin persoonansa oli yhdistämässä 60-luvun kokeiluja 80-luvulla alkaneeseen Orff-pedagogiikan uuteen tulemiseen. Tällöin MUSISOI ry:n täydennyskoulutustoimintaa juuri käynnistettiin. (MUSISOI ry oli JaSeSoi ry:n pedagoginen äiti ja edeltäjä). Muistan hyvin tuolta ajalta yhteiset kurssimme Inkeri Simola-Isakssonin kanssa, kun rumpu kutsui tanssiin – ja kutsuun vastattiin. On suuri vahinko, ettei nämä 60-luvulla Orff-pedagogiikan alalla tehty työ jo omana aikana iskostunut laajemmalti suomalaisen musiikkikasvatuksen ja opettajankoulutuksen kenttään. Ulkomailta haetut opit jäivät aktiivisena toimintana pienemmän piirin käyttöön hioutuakseen myöhemmin heidän keskuudessaan nykyisin tunnettuihin pedagogisiin ja taiteellisiin mittoihin. Jälkeenpäin viisastellen voimme todeta, että Vapaan musiikkikasvatuksen tukiyhdistys MUSISOI ry olisi pitänyt perustaa jo 60-luvulla eikä 20 vuotta myöhemmin, kuten tapahtui. Näin myös kansan syvät rivit olisivat päässeet aiemmin uuden opin ääreen. MUSISOI ry:n päivätyö, 230 kurssia ja 16 300 kurssilaista, olisi tuohon aikaan tehokkaasti toteutettuna tuottanut nykypäiville ehkä toisenlaisen huomenen. Mene ja tiedä. Jälkiviisaus on vain jälkiviisausta. Tilastoista kiinnostuneille mainittakoon, että American Orff-Schulwerk Association perustettiin 1968, Suomen MUSISOI ry (koko nimeltään Vapaan musiikkikasvatuksen tukiyhdistys) v. 1985, Russian Orff-Schulwerk Association v. 1990 ja Eestin vastaava yhdistys v. 1994.

Tätä taustaa vasten voidaan arvottaa JaSeSoi-yhdistyksemme tämän päivän merkitystä ja varsinaista olemassaolon oikeutusta aivan uudessa valossa. Asiantuntevan pedagogisen täydennyskoulutuksen kehittäminen yhteistyössä muiden alan organisaatioiden kanssa olkoon kunniatettävämme. Samanaikaisesti meidän tulee vaalia

MUSISOI ry:n kellopele, jota Harri Setälä käytti vuosina 1986-1991. Vaneriseen nuottitelinekanteen Harri taiteili prosessipyörän, jota Jean Wilmouth käytti omassa opetuksessaan.

Maija Salo, Eve Alho, Hilkka Hautsalo, Leena Poikela, Anna Sammalkorpi, Jukka Siukonen, Risto Järvenpää, Jouni Kettunen, Ilkka Salovaa-ra vain joitakin innokkaimpia mainitakseni.

Oppilasta tulee ymmärtää, mutta kasvattajalla on vastuu. Tästä kasvaa kasvatustilanteen vuoro vaikutus. Niinpä edellä kuvatun kaltaista Orff-pedagogiikan suomalaisen sovellutuksen käsitettä ei käytännössä löydetä pelkästään oppilaita miellestelemällä tai viljelemällä kasvatustoimintaan kuulumattomia irrallisia "tärppejä" tai muita poppakonsteja. Siihen tarvitaan sekä sydäntä että päätä. Professori Hermann Regner kirjoittaa JaSeSoi ry:lle 27.9.1995 päivätyssä kirjeessään mm. seuraavaa: "I see around the world so many people distributing hints and tips and monday-morning-ideas, and I see too little digging into the depths, elaborating the artistic impulses of Carl Orff's educational philosophy". "Musiikin opetuksen ei tule perustua vain siihen mitä oppilaita huvittaa tehdä; " toteaa puolestaan Erkki Pohjola ja jatkaa: "musiikin opiskelu ei ole vain viihtymistä, vaan työllä ja oppimisella on musiikkikasvatuksessa yhä tärkeä merkitys". Orff-pedagogiikan suomalaista sovellutusta kehitellessämme kannattaa muistaa Carl Orffin lause vuosikymmenten takaa: "liike, puhe ja musiikki kuuluvat yhteen".

suomalaisen yhdistyksemme 10 vuoden aikana luomia kansainvälisiä yhteyksiä musiikkikasvatuksen alalla. Niinpä Orff-Schulwerk Association of Finland, JaSeSoi ry:n tulevaisuuden päätavoite voidaan ilmaista seuraavalla tavalla: JaSeSoi ry:n tehtävänä on luoda ja ylläpitää vapaan musiikkikasvatuksen sekä Orff-pedagogiikan suomalaisen sovellutuksen ajatusta, filosofiaa, alati muuttuvassa koulutusyhteiskunnassa. On kuitenkin pidettävä huoli siitä, ettemme harhau "Orff-metodin" eri tasojen mekaaniseen ja tekniseen yhden näkökulman "hedelmäpelimaailmaan", vaan sovellamme alati muuntuvan Orff-pedagogiikan mahdollisuuksia monipuolisesti ja taiteellisella herkkyydellä. Juuri tätä tehtävää, suuren innostuksen valtaamana, alkoivat 80-luvulla, MUSISOI ry:n alkuvuosina, allekirjoittaneen lisäksi toteuttaa mm. Soili Perkiö,

Ensimmäiset Orff-tasokurssit järjestettiin Orivedellä 1995. Harri Setälä johdattaa joukkoja.

Terveinen kokousmatkalta Salzburgista

HARRI SANDBORG

JaSeSoi ry lähetti puheenjohtajan edustamaan yhdistystä Salzburgiin maaliskuussa 2009. Tässä Harri Sandborgin tuntemuksia kokouksesta ja tietoa tulevasta.

ORFF-SCHULWERK Forum Salzburg oli kutsunut kevätkokoukseen edustajia yhdistyksistä eri puolilta maailmaa. Kutsu olikin saavuttanut hyvin Orff-yhdistykset ja yhteisöt, sillä kokousvieraita oli peräti 18 eri maasta. Valtaosa tuki Euroopasta, mutta saimme kuulla myös USA:n sekä Japanin terveiset. Uusimpana Orff-perheeseen on liittynyt helmikuussa mukaan Bulgaria. Tervetuloa iloiseen joukkoomme!

Kuulimme kaikkien maiden päivän kuulumiset, joista allekirjoittaneella oli ilo meidän kaikkien puolesta todeta hyvät toimintauutiset vuodelta 2008.

Kokousasioissa yhtenä meitä eniten liikuttavista asioista on julkaisuprojekti. Tarkoitus on kolmella eri tasolla julkaista aineistoa Orff-piirien käyttöön. Ensimmäisenä, ja pian painovalmiina, on kokoelma, jossa edustettuina ovat mm. Carl Orffin, Dorothee Güntherin Gunild Keetmanin sekä Hermann Regnerin artikkeleita. Nämä 11 englanninkielistä artikkelia julkaistaan kirjasena, joita hankimme myyntiin myös Suomeen.

Kokouksessa pohdittiin vaihtoehtoisesti, josko artikkelit julkaistaisiin kustannustehokkaasti vain internetissä, mutta idea haudattiin melko pikaisen mielipidekierroksen jälkeen. Painotuotteella on arvonsa. Julkaisun suhteen ollaan siinä tilanteessa, että meneillään on selvitys realistisista painosmääristä. Jääme odottamaan kokoelman ilmentymistä ja palaamme sitten asiaan.

Toiseen julkaisuun kootaan mahdollisimman kattavasti eri kohderyhmille

Hohensalzburgin linna ja lukemattomat kirkot hallitsevat kaupunkia

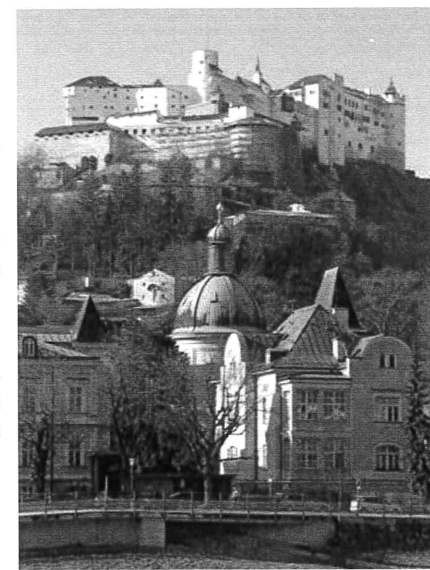

Salzburgin Modernin taiteen museo Orffin jäljillä?

suunnattuja artikkeleita ikätason ja/tai kohderyhmän mukaan. Kyseeseen tulevat ainakin vauvat, vanhempi-lapsi -ryhmät, varhaiskasvatus, nuoret, aikuiset, vanhukset, erityistä huomiota tarvitsevat, museopedagogiikka ja myös kirkonmenot. Nämä ovat aihepiirejä tai kohderyhmiä, jotka ovat joko olleet mukana Orff-pedagogisessa toiminnassa jo 50-luvulla tai ovat kehittyneet tämän toiminnan haaroista.

Kolmantena kansallisia yhdistyksiä kannustetaan omiin kirjallisiin tuotoksiin.

On hieno asia, että näiden kirjoitusten kautta saamme mahdollisuuksia syventää omaa tietämystämme Orff-pedagogiikasta sekä sen synnystä. Tämä otetaan myös huomioon erityisesti Musiikkipedagogisen koulutusohjelman suunnittelussa.

Muskariopettaja Tiina Kursula, Helsinki

- Tämä taisi olla peräti 15. kerta kun olen mukana Rytmiksessä. Oli aivan ihanaa tulla vastaanottamaan ja ikään kuin valmiiseen pöytään. Silloin kun itse olin mukana hallitustoiminnassa ja järjestelyvastuussa tuntui, ettei ehtinyt jutella kenenkään kanssa, koska painelin pää kolmante-na jalkana. Viikonloput olivat niin hektisiä. On aivan mahtavaa, että niin paljon uusia ihmisiä on tullut mukaan toimintaan.

Mitä jäi päällimmäisenä mieleen?

- Täytyy sanoa, että kaikki opettajat ovat olleet tänä viikonloppuna aivan loistavia. Teimme upeita juttuja ryhmissä. Iltaohjelma oli mieleenpainuva ja tunnelmaltaan ainutlaatuinen. Se alkoi juhlavasti ulkona, jossa sytytimme kynttilät muistamalla kolmea poisnukkunutta Jasesoi ry:n kunniajäsentä Jean Wilmouthia, Hermann Regneriä ja Erkki Pohjolaa. Kaunis hetki. Tämän jälkeen siirryimme Seminaarisaliin, jossa Pekka Evijärvi lähti papin roolissa johdattamaan ohjelmaa eteenpäin vihkimällä uudet yhdistyksen laattasoittimet. Kaikkietävän Papa Jukan (Jukka Siukonen) ja seminaariväen edessä kysyttiin ne tärkeät kysymykset, jonka jälkeen laattasoittimet tanssivat häävalssin, ja juhlaväki söi juhlaillallisen. Ihmiset pääsivät laulamaan, tanssi-

maan ja soittamaan. Kaikilla oli mahdollisuus osallistua. Iltaohjelma oli aivan upea!

Musiikinopiskelija Essi Hirvonen, Helsinki

- Opiskelen kuudetta vuotta musiikkikasvatusta Sibelius-Akatemiassa ja olen nyt ensimmäistä kertaa mukana Rytmiksessä. Pari vuotta sitten osallistuin Maailman kylään, josta sain innostuksen lähteä tänne.

Täällä on ollut vapautunut ja mukava ilmapiiri. Hienoa on, että täällä käydyt asiat ovat käyttökelpoisia ja liittyvät suoraan opettamisen arkeen. Vaikka samantyyppisiä juttuja tehdään koulutuksessa, niin usein siellä mennään sfäreissä ja tehdään kauhean vaikeita juttuja ja tuntuu, että pitää itse keksiä se pedagoginen pyörä, kun lähtee töihin. Täällä olen kynä sauhuten kirjoittanut juttuja ylös.

Millaiset jutut ovat kolahtaneet eniten?

- Christianen opettamista asioista ihan mikä tahansa käy. Olen paljon miettinyt improvisointia lähtökohtana. Hyvä oivallus oli, kun hän itse lauloi alun ja pyysi jotakuta jatkamaan melodiaa. Samoin laulunopettamisen draamallinen kaari tuli hyvin esille.

"Oli hyvä meininki"

RytmiS 2009 Mikkelin Paukkulassa

KIRSI HYYPPÄ

Maaliskuun 20. kokoonnuimme viettämään viikonloppua Mikkelin Nuorisopistolle 23. Rytmiseminaarin eli Rytmiksen merkeissä. RytmiS-tiimi: Juuso Kauppinen, Hanne Horto ja Pekka Evijärvi onnistuivat jälleen kerran tarjoamaan laadukkaan kokonaisuuden tyytyväisille kurssilaisille. "Oli hyvä meininki" kuten "pastori" Evijärvi totesi iltajuhlissa vihkiessään käyttöön yhdistyksen uusia laattasoittimia. Tässä muutamien kurssilaisten sekä opettajien tunnelmia viikonlopun aikana.

Karaokessa laulajista ja soittajista ei ollut pulaa. Jukka Siukonen, ukulele, Nina Nykänen, Essi Hirvonen, Tiina Kursula, mikrofonit ja Haase Setälä mikrofoniteline.

Aamulla Kettusen Jounin warm-up rivissä. Kansantansseja Abban tahdissa.

Kanteleensoiton opettaja Silja Kallio, Kuopio

- Toimin kanteleensoiton opettajana Kuopion konservatoriossa ja Savonia-ammattikorkeakoulussa. Kuulin Kanteleliitosta tästä kurssista ja tutustuin netin kautta myös. Harmi, että meitä on vain neljä mukana. Tarkoitus oli järjestää tapaaminen täällä. On ollut tiivis päivä. Ideoita on tullut paljon ja olen yrittänyt kirjoittaa niitä ylös.

Mikä on ollut kiinnostavinta?

- Kaikissa on ollut kivoja juttuja. Nyt on eniten mielessä Tuulan kanssa tehty resitatiivilaulu. Se oli omana kokemuksena ihan uusi juttu. Muutkin aihepiirit ovat olleet antoisia.

Opetan kanteleensoittoa yhdelle oppilaalle kerrallaan. Haluaisin kehittää sitä enempi ryhmäopetuksen suuntaan. Minulla on todella vähän tietoa Orff-pedagogiikasta. Peruskoulutuksen kautta ei oikeastaan yhtään.

RytmiS 2009 warm up, musiikkiterapeutti Jouni Kettunen, Laukaa

- Kun on ollut vähän yli 20 vuotta näissä kuvioissa mukana, on vähän niin kuin tulisi kotiin. Saan täältä voimaa ja energiaa tapaamalla ystäviäni. Samalla palautuu töistä ja saa uusia ideoita.

Tämä viikonloppu on ollut viimeisenpäälle

järjestetty ohjelmiseen. Mieleenpainuvina kokemuksina jäivät lauantai-illan muistohetki kynttilöineen sekä soittimien vihkiminen. Tilan laittaminen ja ruokatarjoilut olivat aikaa säästämättä mietittyjä.

Kaarlon ja Markun tunnint ovat aina huikeita innovaatioita ja niistä saa uutta ajateltavaa. Uusia näkemyksiä sain myös Tuulalta. Vaikka en itse pysty käyttämään niitä työssäni, tekeminen itsessään herätti uusia kysymyksiä ja ajatuksia.

Miltä tuntui itse toimia ohjaajan roolissa?

- Tuntui hyvältä, kun ei ole vähään aikaan tehnyt tuommoista. Oli mukavaa tulla vetämään alkulämmittelyä, kun tietää, miten ihmiset ovat motivoituneita. Ei tarvitse kuin nostaa sormi pystyyn, niin heti innostutaan. Alkulämmittelyn tarkoitushan on se, että saadaan hyvä draivi päälle ja ihmiset iloisiksi.

Millaiset puitteet Mikkelin nuoriso-opisto on tarjonnut?

- Puheenjohtajakaudellani vuonna 2001 Rytmiseminaari siirtyi Mikkeliin. Kurssipaikkana täällä on kaikki toiminut hyvin. Täällä on useita isoja tiloja lähellä toisiaan ja hyvät ruuat.

RytmisS 2009 kouluttaja, pedagogi Christiane Wieblitz, Itävalta

- Täällä on ollut fantastinen ilmapiiri. Suomalaiset ovat mielestäni hyvin ystävällisiä ja avoimia. Olen kiertänyt pitämässä kursseja ympäri maailmaa. Varsinaisen elämäntyöni olen tehnyt opettajana Orff-Instituutissa Salzburgissa, jossa toimin opettajana mieheni kanssa n. 30 vuoden ajan. Oppilaitteni ikähaitari oli suuri, aina 3-vuotiaista 80-vuotiaisiin saakka.

Miten ideasi ja pedagogiset ajatuksesi ovat syntyneet?

- Lapsikuoroa johtaessani kehitelin äänenkäytön metodia. Halusin yhdistää laulamiseen myös muita taidemuotoja kuten tanssia, liikettä, puhetta ja soittamista. Ääniharjoituksia kehitelin leikkien avulla. Ideat synnyttivät taas uusia ideoita. Haluamaani laulumateriaalia ei ole ollut helppo löytää, niinpä mieheni on säveltänyt monia lauluja lapsikuorolle. Olen kirjoittanut aiheesta myös kirjan nimeltä Lebendiger Kinderchor, joka on tällä hetkellä julkaistu ainoastaan Saksassa. Harras toiveeni on, että kustantaja innostuisi julkaisemaan kirjan myös englanniksi.

RytmiS 2009 kouluttaja, musiikkiterapeutti Kaarlo Uusitalo, Helsinki

- Täällä on ollut todella hyvä fiilis tehdä töitä. Ihmiset ovat avoimia ja haluavat ottaa vastaan kaikkea antamaani tietoa. Minulla on sellainen tunne, että ihmiset myös pohtivat ja sulattelevat, onko tämä hyödyllistä tietoa, voiko tätä käyttää töissä ja miten sitä voisi käyttää toisin.

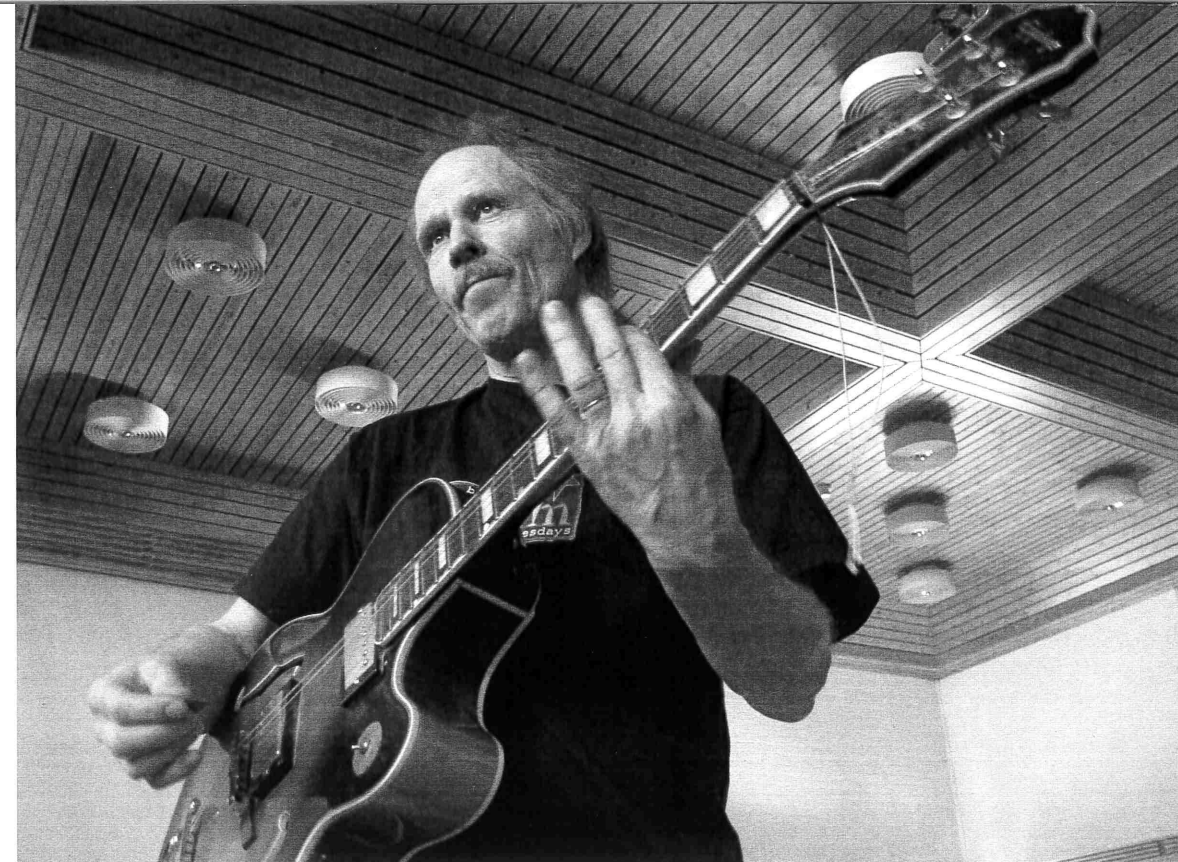

Christiane Wieblitz kertoi, että RytmiSsessä on ollut fantastinen ilmapiiri.

Millaisia asioita teet työkseesi?

- Koulutukseltani olen musiikkiterapeutti. Tällä hetkellä vedetään Resonaaria Markun kanssa yhdessä. Pidän aika paljon oppitunteja, pidän huolta opettajista, olen yhteydessä oppilaisiin ja heidän vanhempaisiin. Tunnen aika hyvin oppilaat ja mitä heille kuuluu. Tehtävänäni on opettaa monipuolisesti musiikin tekemistä: äänenkäyttöä, rytmikkaa, instrumentin hallintaa ja yhteissoittoa.

Kuvionuotteja hyödynnetään yhteissoitossa. Olen kehittänyt kuvionuottisysteemin v. 1995. Olin musiikkiterapeutina ja kehitin sen kehitysvammaisten soiton opiskelua varten, koska näin, että tällaisella opiskelulla on valtava mahdollisuus kuntouttaa heitä. Kehitysvammaisten on vaikea ymmärtää, mitä tässä maailmassa tapahtuu. Se on rakennettu meidän älylle. Asioiden ymmärtäminen ja jäsentäminen on vaikeaa. Musiikki antaa yhden mallin jäsentää ympäristöä. Kuvionuotteista tuli vahingossa kaiken kansan järjestelmä. Tavatessani Kaikkosen rupesimme viemään sitä eteenpäin ja miettimään sovelluksia. Kuvionuottikirjoja on julkaistu kolme. Olemme tehneet koulutusvierailuja mm. Viroon, Japaniin ja Italiaan. Näissä maissa on julkaistu myös kirja. Skotlantiin ja Irlantiin on uusia tiiviitä kontakteja.

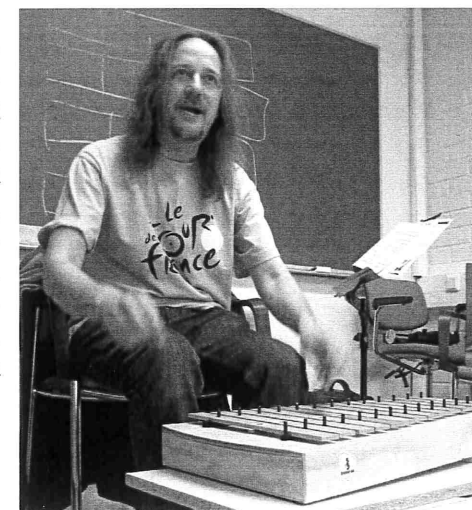

Kaarlo Uusitalo ja nelikielinen kitara

Tällä kurssilla olen opettanut kehittämäni 4-kielisen kitaran soittoa. Sen idea on erilainen viritys. Sillä harjoiteltuja juttuja voidaan myöhemmin jatkaa tavallisella kitaralla. Kehitysvammaisille tämä on ollut yksinkertaisempi tapa lähestyä kitaransoittoa.

RytmiS 2009 kouluttaja, musiikkikasvattaja Markku Kaikkonen, Helsinki

- Tosi nastaa olla opettajana. Minulle tämä on erityisen hienoa, kun saan opettaa ensemble-soittoa näillä uusilla Orff-soittimilla. Itse sille ihanaa on keskittyä soittotehtäviin. Hienoa, että tapaa kollegoja ja ystäviä ja tutustuu uusiin. Harmittaa, että jää näkemättä, mitä muut tekevät. Opettajana on omassa

Markku Kaikkosen mielestä oli hienoa opettaa ensemble-soittoa JaSeSoy ry:n uusilla Orff-soittimilla.

pajassaan, eikä näe toisia opettajia eikä heidän workshoppejaan.

Millaisia asioita teet työkseesi?

- Olen musiikkikasvattaja, mutta oma ala on erityiskasvatuksen puolella. Omassa työssään sitä miettii, miten laajentaa opetusprosessia ja miten tehdä siitä monipuolinen. Samat asiat, mitkä on rytmikassa, voi siirtää suoraan yhteissoittoon.

Eriyismusiikkikasvatus on uusi kulttuurillinen ilmiö. On ollut onni, että olen voinut olla mukana erilaisissa kuvioissa kouluttajana, oppikirjan tekijänä ym. hankkeissa. Tänä vuonna teen 30 % työaika Resonaarissa. Lisäksi on kehittämisprojekteja, opetusprojekteja ja mm. senioreiden bändi. Ryt-

miikan opettaminen ja tietysti bändihommat jatkuvat. Omia projekteja on myös kuten sovitusta, materiaalien laadintaa ym. Tänä vuonna minulla on kunnia nauttia valtion myöntämään vuoden taiteilija- apurahaa, joka annetaan taiteelliseen työskentelyyn. Hirvittävän hienoa on, että tällainen apuraha myönnetään pedagogiikalle ja että nähdään, että pedagogiikka on tärkeätä, ja opettajalla on merkitys taidekentän luojana.

RytmiS 2009 kouluttaja, musiikinopettaja Tuula Jukola- Nuorteva, Espoo

- Olen nauttinut kovasti täällä olostani. Minusta on ollut innostavaa tehdä työtä ennakkoluulottomasti haasteisiin tarttuvien ihmisten kanssa.

Luulisin, että suurin osa on jo käyttänyt näitä luovan toiminnan elementtejä työssään hyvin paljon. Niiden tarkoituksenahan on herätellä omaa sisäistä luovuutta ja vahvistaa sitä. Vahvana rinnalla kulkee myös sosiaaliset taidot, kyky kommunikoida ja kyky olla vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa. Työtavat pohjautuvat paljolti parin tai ryhmän kanssa työskentelyyn. Toivotavasti pystyn omalta osaltani herättelemään jotakin uutta. On myös hauskaa tavata kollegoja ja seurata missä opetuksen kentällä mennään.

Mistä olet ammentanut ideoita luovaan työskentelyyn?

- Musiikkikasvatusopintojeni loppuvaiheessa lähdin opiskelemaan Lontooseen Guildhall school of music & dramaan esiintymis- ja kommunikointitaitojen osastolle. Opiskelin Guildhall ensemble -orkesterissa, jossa oli 18 muusikkoa ympäri maailmaa. Vuoden tarkoituksena oli vahvistaa omia muusikon taitoja, muusikon kykyä kommunikoida kanssasoittajien ja yleisön kanssa ja löytää omaa tuottavaa muusikkoutta itsestään. Työtapoina käytettiin mm. ryhmäimprovisointia, musiikkiteatteria ja eri musiikkityylejä. Teimme projektitöitä paikallisten koulujen, orkestereiden ym. instituutioiden kanssa. Kaiken soivan materiaalin tuotimme itse. Meillä oli konsertteja ja tapahtumia, joissa esiinnyimme ja joissa kulminoitui koko meidän osaamisemme.

Innostuneena seurasin opettajieni työskentelyä ja koska olin joka paikassa mukana innostuneisuuteni myös huomattiin. Siinä vaiheessa Kuninkaallinen ooppera Covent Garden otti minuun yhteyttä, kysyi olisinko jäämässä vielä Lontooseen ja tarjosi freelancerin töitä. Vastasin myöntävästi tarjoukseen ja siinä ohessa minulla oli mahdollisuus opettaa ja tutustua paikalliseen koulukulttuuriin. Toimin seuraavat 4 vuotta opettajana ala-asteella ja viimeiset 8 vuotta 12-16- vuotiaiden poikakoulun musiikkiosaston johtajana. Työhöni sisältyi niin opettamista kuin myös monipuolisesti toiminnan suunnittelua kollegojen kanssa. Tämän ohessa kävin Suomessa kouluttamassa ja olen siitä lähtien tehnyt töitä monien taidelaitosten ja orkestereiden kanssa. Tulin takaisin Suomeen Lontoosta v. 2007 ja toimin tällä hetkellä Tapiolan koulussa musiikinopettajana.

Tuulan mielestä oli innostavaa tehdä työtä ennakkoluulottomasti haasteisiin tarttuvien ihmisten kanssa.

Nyt on juhlavuosi. Yhdistyneiden Kansakuntien lapsen oikeuksien yleissopimus hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa 20.11.1989. Lasten oikeudet täyttävät tänä vuonna 20 vuotta. Suomessa tämä sopimus on ollut voimassa vuodesta 1991 lähtien. Sopimusvaltiot ovat sitoutuneet noudattamaan yleissopimuksessa määriteltyjä lapsen oikeuksia. Lapsen oikeuksien yleissopimus on maailman toiseksi laajimmin ratifioitu ihmisoikeussopimus, vain kaksi maata maailmassa (Somalia ja Yhdysvallat) ovat jättäytyneet sen ulkopuolelle.

Lapsen oikeuksien yleissopimus

Lastenkulttuurin ja sen tekijöiden kannalta on olennaista, että lapsen oikeus kulttuurielämään ja taiteisiin on säädetty lapsen oikeuksien yleissopimuksessa.

”Sopimusvaltiot tunnustavat lapsen oikeuden lepoon ja vapaa aikaan, hänen ikänsä mukaiseen leikkimiseen ja virkistystoimintaan sekä vapaaseen osallistumiseen kulttuurielämään ja taitei-

siin. Sopimusvaltiot kunnioittavat ja edistävät lapsen oikeutta osallistua kaikkeen kulttuuri- ja taide-elämään ja kannustavat sopivien ja yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamista kulttuuri-, taide-, virkistys- ja vapaa-ajantoimintoihin.”

Lapsen oikeuksien yleissopimus on saatettu laintasoisena voimaan Suomessa ja on näin osa Suomen oikeusjärjestystä.

Lastenkulttuuripoliittinen ohjelma

Opetusministeriö antoi 19.3.2001 Taiteen keskustoimikunnalle tehtäväksi laatia ehdotus lastenkulttuuripoliittiseksi ohjelmaksi. Toimeksian-
nossa todettiin, että ohjelmassa tulisi kartoittaa lastenkulttuurin ydinalueen toimijat, toimintamuodot ja rahoituslähteet sekä selvittää lastenkulttuurin kannalta keskeisten instituutioiden nykyinen ja tavoiteltava rooli. Lisäksi tulisi hahmottaa lastenkulttuuripoliittikan periaatteelliset tavoitteet ja laatia lastenkulttuurin edistämisen toimenpideohjelma. Ohjelmaehdotus Kulttuuri kasvaa lapsissa luovutettiin opetusministeriölle maaliskuussa 2002. Lastenkulttuuripoliittinen ohjelma on laadittu käyttäen taustamateriaalina tätä ohjelmaehdotusta ja sen pohjalta saapuneita lausuntoja.

Lastenkulttuuripoliittinen ohjelma hakee oikeutuksensa Suomen perustuslaista ja näin ollen myös YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksesta. Lastenkulttuuripoliittisessa ohjelmassa todetaan, että perustuslain hengellä ja muilla, tätä henkeä ilmentävillä säädöksillä on tärkeä merkitys yksilölle itselleen, mutta myös yhteiskunnalle laajemmin. Julkiselle toiminnalle ne ovat sitovia ja julkisten organisaatioiden velvollisuutena on toimia niin, että kyseiset oikeudet toteutuvat.

Lastenkulttuuripoliittisen ohjelman taustalla on ollut näkemys, että taiteen keskeinen merkitys ei korostu tarpeeksi 2000-luvun alun päätöksenteossa. Suomen tulevaisuutta luotaavissa asiakirjoissa ja suunnitelmissa taiteen ja kulttuurin rooli oli ollut olematon. Voidaan oikeastaan sanoa, että juuri tätä vääristymää Lastenkulttuuripoliittinen ohjelma pyrkii osaltaan korjaamaan.

Lastenkulttuuripoliittisen ohjelman mukaan taide on perusoikeus. Tämän perusoikeuden toteutumisen tärkeimmät kulttuuriset valmiudet luodaan taidekasvatuksella ja lastenkulttuurilla.

"Taide on perusoikeus. Tämän perusoikeuden toteutumisen tärkeimmät kulttuuriset valmiudet luodaan taidekasvatuksella ja lastenkulttuurilla."

Koska taide ja hyvä kulttuurielämä ovat jokaisen perusoikeus, niiden toteutumisen esteet tulee poistaa. Lastenkulttuuripoliittisen ohjelman mukaan kaikilla ihmisillä tulee olla mahdollisuus nauttia taiteesta ja osallistua taide-elämään. Koulutuksellisten ja muiden kulttuuristen kynnysten lisäksi tulee madaltaa muita taiteeseen osallistumisen kynnyksiä, jotka liittyvät esimerkiksi alueelliseen etäisyyteen, taloudellisiin tekijöihin, vähemmistöasemaan, liikkumistai toimimisesteisiin ja muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin tai elämäntilanteeseen (hoito- tai muu laitosympäristö).

Lastenkulttuuripoliittisessa ohjelmassa katse käännetään kuntatasolle, sillä kunnat ovat avainasemassa lastenkulttuurin laaja-alaisessa edistämisessä. Kuntatasolla lastenkulttuuripoliittikka kohtaa muut hallinnonalat kuten sosiaalipoliittikan, koulutuspolitiikan, nuorisopolitiikan ja yleisen kulttuuripoliittikan. Lastenkulttuuripoliittinen ohjelma pyrkii kannustamaan kuntia luontevaan, sektorirajat ylittävään yhteistyöhön.

Taidepoliittisen ohjelman mukaan palvelujärjestelmänä taide- ja kulttuuripalvelut vertautuvat muihin yhteiskunnallisiin palveluihin: taidepalvelujen saatavuus, taiteen asema palvelujärjestelmässä, taidelaitosten ja organisaatioiden toiminta palvelujen tuottajina ja taidehallintojärjestelmän toimivuus käsitetään yhteiskunnan peruspalveluina. Valtionhallinnolla on myös vahva velvoite aktiivisesti arvioida ja tarvittaessa puuttua tilanteisiin, joissa peruspalvelut eivät ole vaaditulla tasolla.

Lastenkulttuuripoliittisen ohjelman mukaan viime kädessä kysymys on tahdosta: siitä millaisessa kulttuuriympäristössä haluamme itse elää ja asua ja millaisiksi tulevaisuuden suomalaisiksi haluamme lastemme kasvavan.

Kuningas, jolla ei ollut sydäntä Lasten Suvisoitossa 2008.

"Millaisessa kulttuuriympäristössä haluamme itse elää ja asua ja millaisiksi tulevaisuuden suomalaisiksi haluamme lastemme kasvavan?"

Lapsen kulttuurilliset oikeudet

YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen mukaan lapsen kulttuurisia oikeuksia on kolmenlaisia. Ne ovat oikeuksia kasvaa kulttuuriin, oikeuksia luoda itse kulttuuria ja oikeuksia tasa-arvoiseen kohteluun yksilönä.

Meille musiikkikasvattajille YK:n lapsen oikeuksien sopimus tuo valtavan vastuun. Kuten vuosina 1980–1995 Unicefin pääsihteerinä toiminut James P. Grant sen totesi: "Lapsen oikeus on aikuisen velvollisuus."

Lähteet:

Lapsen oikeuksien yleissopimus, luettavissa osoitteessa http://www.unicef.fi/files/unicef/pdf/Lasten_oik_sopimus.pdf [viitattu 17.3.2009]

Lastenkulttuuripoliittinen ohjelma 2003, Opetusministeriö, luettavissa osoitteessa http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2003/liitteet/opm_114_opm29.pdf [viitattu 17.3.2009]

AOSA Konferenssi 12.-15.11.2008 Charlotte, Pohjois-Carolina, USA

ELINA KIVELÄ-TASKINEN

Elina Kivelä-Taskinen edusti mallikkaasti yhdistystämme AOSA:n konferenssissa 12-15.11.2008 ja vei tuliaisiksi villin kortin kesän 2009 World Villageen. Tässä Elinan terveiset konferenssista.

Elina as a native american

KESÄN LOPUSSA 2008 surffailin netissä etsien tietoa taiko-rummutuksesta. Jostain syystä sain idean katsoa myös AOSAn (American Orff Schulwerk Association) sivuja ja tietoa heidän jokavuotisesta konferenssistaan – BINGO, jo löytyi: Charlotten konferenssissa olisi mukana taiko-ryhmä esiintymässä ja kaiken päälle ohjelmatarjottimelta löytyisi vielä siihen liittyvä workshop. Eikun lippuja varaamaan...

JaSeSoista ei tällä kertaa ollut muita lähtijöitä, mutta Jukka Siukosen vihjeestä löysin huonekaveriksi meille tutuksi tulleen Karen Foleyn (Illinois). Karen ottikin minut siipiensä suojaan: auttoi löytämään oikeat paikat oikeaan aikaan ja auttoi jopa silittämään JaSeSoin lipun reissun jäljiltä. Lippu tuli mukaan siksi, että sovimme yhdistyksen kanssa olevani JaSeSoin virallinen

edustaja konferenssissa. Yleensä paikalla on ollut Papa-Jukka...

Charlotte sijaitsee keskellä ei mitään ja oli huikeaa saapua paikalle lentokentän jälkeen pimeästä, kun yhtäkkiä eteen ilmestyi ne 4 pilvenpiirtäjää, jotka muodostavat Charlotten downtownin keskustan korttelit. Koko viikonlopun aikana tutuksi tulivat oman hotellin lisäksi vain viereinen konferenssialue ja sitä vastapäätä sijaitseva meksikolainen ravintola, jossa söin kaikki ruuat aamiaisia lukuun ottamatta. Eipä silti, aikaa muuhun ei kyllä ollutkaan: päivät täyttivät upeat workshopit sekä rivakka siirtymien salista toiseen.

Workshopit

First Nations: Legends and Songs from the Cherokee, Comanche and Athabascan people / Nancy Miller

Nancy loi meille sadunkaltaiset puitteet luke-malla vanhoja intiaanitaruja, hyppäys vuosisatojen taakse oli välitön. Tarinoita elävöitettiin soitolla: joko me ryhmänä soitimme taustalla rummuilla tai muilla perkussioilla tai hän itse soitti taustalla intiaanisoiittimia kertomuksen aikana. Nancy käytti myös käsinukkeja ja huomasi uppoutuneeni tarinoihin aivan kuten lapset. Tämä antoi itselleni idean käyttääkin tarinaa esityksen pohjana, jos se uppoaa aikuiseen, toimii se varmasti lastenkin kanssa.

"Huomasin uppoutuneeni tarinoihin aivan kuten lapset."

Karen löysi messualueelta vielä mukaani kirjat, joista Nancy luki: "The Sleeping Lady" on tarina Alaskan Anchoragesta ja "The Legend of the Bluebonnet" kertoo Comanche legendan Texasin kansalliskukista, bluebonneteista.

Nancy Millerin intiaanitarut veivät yleisön vuosisatojen taakse.

Creative Drum Circle Facilitation ja Making your Drums Sing / Matt Savage

Yhdysvalloista alkunsa saanut Drum Circle opetusmenetelmä on myös Suomessa tullut tutuksi Harri Setälän vetämissä koulutuksissa. Valitsin Savagen molemmat workshopit, koska puolet opetuksistani rytmikkatunneilla kuluu rumpujen ja perkussioiden parissa.

Drum Circle sessio toteutui ainakin sadalle ihmiselle huumaaavassa metelissä – onneksi oli tulpat mukana! Kävimme ideoita läpi sydämen sykkeestä kahden ryhmän koneelta kuulostaviin rytmimaailmoihin. Päällimmäiseksi jäi mieleen, että Drum Circle – vetäjän pitää olla liikkeellä nöyrin mielin, herkin aistein, erittäin läsnä olevana ja kontaktia ottaen. Tässä kaikessa Matt Savage onnistui täydellisesti, josta osoituksena oli valtaiset, hurmioituneet aplodit lopussa.

"See the Rhythm alive/ hear the rhythm/ feel the rhythm/ play the rhythm/ live the rhythm/ The rhythms is life/ RHYTHM ALIVE!"

Matt Savage

Toisessa sessiossa kävimme läpi eri tekniikoita mm. djemben ja kehärummun soittamisesta. Taskuun jäivät hauskat, käyttökelpoiset ideat djemben soittoon:

Kaikki tietävät miten hankalaa lapsilla on pitää djembeä jalkojen välissä rennosti.

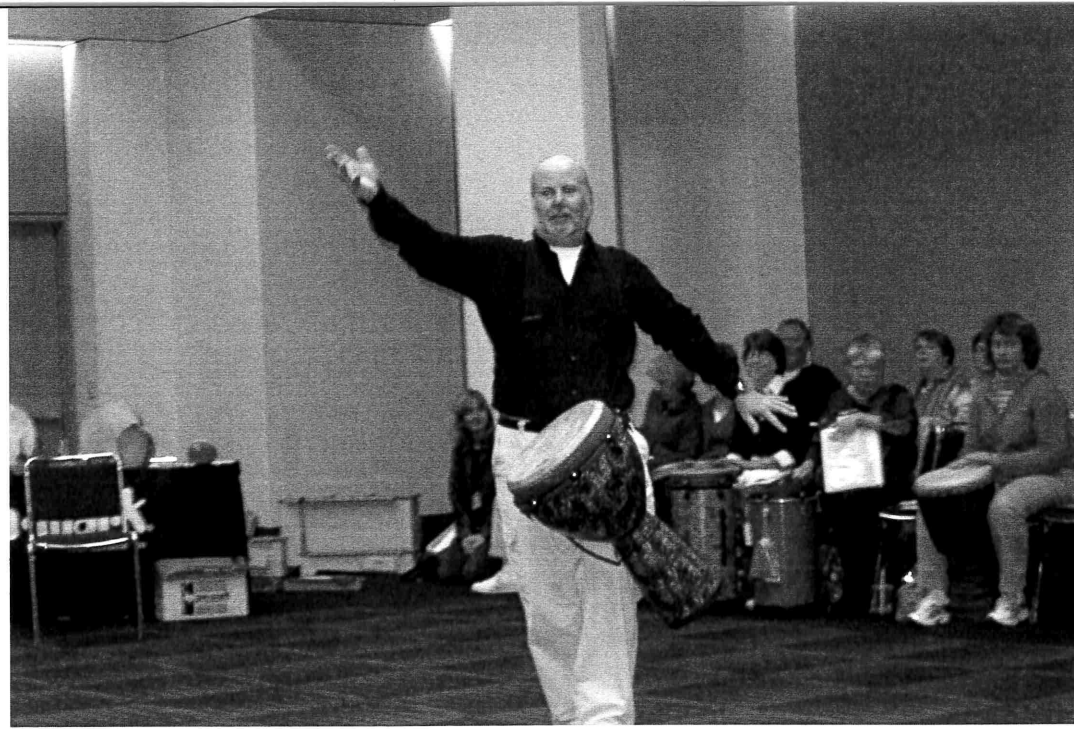
- Sido rumpuun vyö ja istu sen päällä: pysyy varmasti paikallaan.

- Käytä mustekalaa (sitä joustoköydestä tehtyä): laita koukut kiinni rumpuun ja köysi vartalon ympäri – kyllä pysyy!

Tämä vyöidea on jo käytössä ryhmässäni, hyvällä menestyksellä.

Dispelling the myths of early childhood music education / Sheila Woodward

Kiinnostuin Sheilan tutkimuksista kootessani taustatietoja Pikku-kuplat –kirjaan. Sheila

Matt Savage ja Drum Circle. Sessio sadalle ihmiselle sai hurmioituneet aplodit.

Woodward on tutkija Etelä-Afrikasta ja hän on erikoistunut aivan pienimpien lasten musiikilliseen kasvuun. Hän on tuottanut myös CD:n ”Womb Sounds”, joka on äänitetty odottavien äitien kohdusta. Kun kysyin häneltä, miten hän on pystynyt toteuttamaan tämän, hän kertoi äitien tulleen juuri synnyttämään ja sai heiltä luvan pienen mikrofonin sijoittamiseen kohtuun, aivan lapsen korvan viereen...

Tämänkertaisessa sessiossa hän demonstroi meille eteläafrikkalaisen tavan elää musiikissa. Lapsi oppii pienestä asti musiikin yhteisöllisyyden: kullakin päivän askareella on oma laulunsa, jota äiti, isä, naapurit ja pihan lapset laulavat töitä tehdessään. Opettelimme Zulu-laulut ”Nampay” omane”, kehtolaulun Thula Thul’ Thula Bhabha” ja kuulin tarinat ”Little Bull” ja ”Mbombela”, jotka näimme myös videolta. Opettelimme myös erilaisia kitalakiaaniä, jotka kuuluvat lauluihin yhtenä erityispiirteinä.

Taikorummut / Tim Peterman

The Carolina Forest Elementary Taiko Drum Ensemble -konsertti ja workshop

Tämä 45 minuutin häkellyttävä ja veret sei-

sauttava esitys sai koko konferenssiyleisön villiintymään huikeisiin suosionosoituksiin. Tim Peterman kertoi isänsä kuoleman jälkeen miettineen mihin käyttäisi tältä saamansa perinnön. Musiikkia rakastava isä ei voisi olla enempää mielissään, jos näkisi mihin se meni: Tim hankki kouluunsa merkittävän rummuston sekä oikeita japanilaisia taikoja että Remon valmistamia djun djun –rumpuja. Kaiken päälle Tim lähti Japaniin opettelemaan rummutusta! Lopputulos oli kaikkien nähtävissä ja kuultavissa: 12-henkinen lasten ja nuorten ryhmä vakuutti sekä innolla että taidollaan kaikki paikalla olleet.

Konserttia seurannut workshop antoi läsnäolijoille näytteet soittotekniikoista ja erilaisista telineistä, joille rummut voi asettaa. Monitaitoinen Tim oli itse tehnyt nämäkin.

AOSAn ja JaSeSoin yhteistyö

JaSeSoin perustamisesta asti yhteistyö näiden kahden välillä on ollut ilmeisen lämmin ja sitä on ollut yhdistyksen eri jäsenet omilla panoksillaan vahvistamassa. Tämä tuli selväksi AOSAn presidentin, JoElla Hugin kiitospuheessa, kun olin tuonut yhdistyksemme onnittelut 40 vuotta täyttävälle järjestölle ja lahjoittanut järjes-

”JaSeSoin oli ainoa ulkomainen Orff-yhdistys, joka toi AOSalle mitään vastaavaa.”

JaSeSoin lippu oli kunniapaikalla, AOSAn lipun vasemmalla puolella.

tön käyttöön yhden villin kortin tulevan kesän World Villageen. Tämän Jukka Siukosen ideoman villin kortin saaja on jo selvillä ja hän on saanut kortin AOSAn tiukassa seulassa. JoElla Hug kiitti yhdistystämme runsain sanoin ja olin ylpeä huomattessani, että JaSeSoin oli ainoa ulkomainen Orff-yhdistys, joka toi AOSalle mitään vastaavaa. Lämpimistä suhteista viestitti sekin, että konferenssialueen aulaan sijoitetuissa yhdistysten lipuissa JaSeSoin lippu oli kunniapai-

kalla, AOSAn lipun vasemmalla puolella. Säilyköön ja vahvistukoon välillämme oleva silta entisestään!

JaSeSoita matka-avustuksesta kiittäen,
Elina Kivelä-Taskinen

JaSeSoi nuotintaa

Kameleontti Rontti

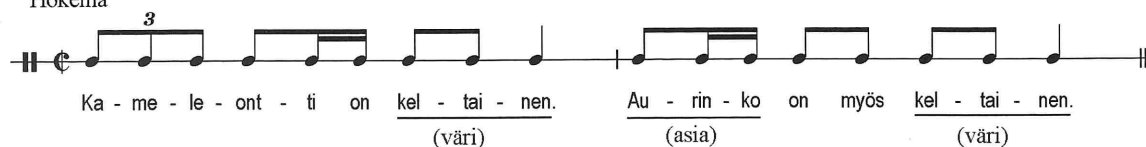
säv. san. Mirkka Rouhio

Leikki:

Kameleontti kulkee piirissä ympäri lapselta lapselle. Lauletaan laulua. Kun laulu loppuu, se kenelle Kameleontti jää, saa keksiä jonkun värin (esim. keltainen) ja jonkun asian, joka on saman värinen (esim. aurinko). Sitten sanotaan hokema yhdessä. Ja sama jatkuu...

Hokema

Suomalainen sävelmä

Yleisön toivomuksesta julkaisemme Inkeri Simola-Isakssonin vetämän suomalaisen piirileikin nuotin. Laulua laulettiin ja tanssittiin viime syksyn Syyssseminaarissa.

JaSeSoi Juornal

Viime kesän World Village – Maailmankylän opettaja Dela Botri on valittu vuoden 2008 Ghanan The Best Traditional Musician of Ghana.

Kouluttaa

Syyssseminääri

World village

Orff III

Orff II

Orff I

Rytmis

JaSeSoi ry

Orff-Schulwerk Association of Finland

musiikkikasvatusyhdistys

XI INTERNATIONAL WORLD VILLAGE 2009

Live Music! – Music in Life!

A MUSIC SUMMER COURSE in FINLAND

July 27 - August 1, 2009, Valkeala, Finland

WORKSHOPS

Ari Glage, rhythm pedagogue, Salzburg, Austria
The Adventure of Rhythm

Eija Ahvo, singer, actress, Finland
The Language of Singing - express yourself through your voice

Elina Kivelä, rhythm and dance pedagogue, Finland
Sounding Movements - movements sound

OTHER ACTIVITIES

Our Nature – Our World
Meeting your inner mind in a natural way

COST

495 EUROS
including course program, accommodation,
full board and cultural activities

REGISTRATION

JaSeSoi ry/ Jukka Siukonen,
Päivänkakkaran tie 1 | 30, FI-02270 Espoo, Finland
e-mail: siukoset@kolumbus.fi

NOTE!

Arrival on Monday afternoon, departure on Saturday morning. Program will also contain traditional Finnish Sauna, Outdoor Activities and Performances.

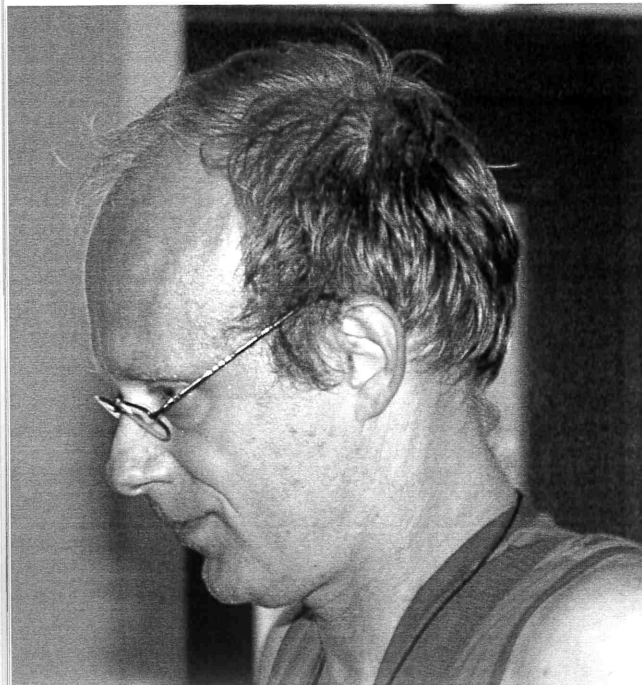
Tuition is in English language.

ORGANIZERS

* JaSeSoi ry, Orff-Schulwerk Association of Finland
* Valkeala Folk High School

JaSeSoi ry • www.jasesoi.org • harri.sandborg@pp1.inet.fi • 040 5616454 • Kukkeen kyläntie 10, 63700 Ähtäri

Maailmankylä 2009 kouluttajat

Ari Glage: rytmiiikkapedagogi, Itävalta

- musiikki ja -liikuntaopinnot Orff-Instituutissa (Salzburg, Itävalta)
- laajat perkussio-opinnot eri opettajien johdolla (Brasilia, Afrikka)
- TaKeTiNa-opettaja (opiskellut R. Flatischlerin ohjauksessa)
- laaja-alainen musiikin täydennyskouluttaja
- rumpu- ja rytmiiikkakoulu Salzburgissa

Eija Ahvo: näyttelijä, laulaja

- valmistui näyttelijäksi Suomen Teatterikoulusta 1977
- vuodet 1977 -1985 Helsingin Kaupunginteatterin näyttelijänä loivat vahvan perustan roolitoille klassikoista musikaaleihin
- vuodesta 1985 lähtien free-lance-näyttelijänä ja -laulajana vierailen eri teattereissa, televisiossa, elokuvissa sekä erilaisten orkesterien solistina
- ohjaajana sekä ilmaisun ja laulutulkinnan opettajana Sibelius-Akatemiassa, Teatterikouluissa, musiikkiopistoissa ja peruskouluissa
- Suomen UNICEFin Hyvän Tahdon lähettiläänä 23 vuotta

Elina Kivelä-Taskinen: rytmiiikka- ja tanssipedagogi

- liikuntakasvatuksen kandi 1977
- tanssinopettaja (nykytanssi) 1978
- musiikinopettaja 1981
- liikuntatieteen maisteri 1986
- koreografi ja säveltäjä ja ennen kaikkea pedagogi, jolla on jo yli 30 vuoden kokemus musiikkiliikunnan ja rytmiiikan opettamisesta
- yhdistänyt kaksi ammattiaan – liikunnan ja musiikin – rytmiiikaksi, jota hän on käynyt opettamassa kotimaan lisäksi laajasti ulkomailla: Eurooppa, USA, Japani, Uusi Seelanti ja Australia
- opettaja Espoon musiikkiopistossa, jossa hän opettaa rytmiiikkaa pienistä lapsista aikuisiin sekä johtaa kahta esiintyvää rytmiryhmää: lapsista koostuvaa Tremoloa ja aikuisista koottua EllunKanat -ryhmää

MAAILMANKYLÄ kutsuu *SINUT* kylään. Tule mukaan kansainväliseen musiikkikasvatustahtumaan.

- koe kylän ainutlaatuinen yhteisöllinen tunnelma
- lataa voimavarasi
- löydä luovuutesi
- istuta innostuksesi
- sytytä sielusi soimaan, elävän musiikin voimaan
- teemme kylän yhdessä

WORLD VILLAGE invites *YOU* to the XI International music pedagogical event!

- experience unique spirit of the Village
- recharge your batteries
- recall your creativity
- install your inspiration
- light your inner fire – with live music
- we make the Village together

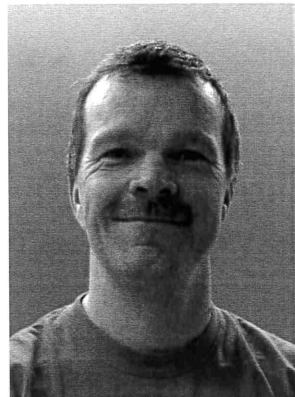
JASESOI RY:N kursseilla noudatetaan seuraavia yleisesti käytössä oleviin ohjeistuksia. Näin pyrimme yhtenäisempään käytäntöön valtakunnassa toimivien muiden kurssijärjestäjien kanssa.

1. Opiskelijahintaan ovat oikeutettuja päätoimiset opiskelijat.
2. Kurssien peruutusehdot:

Jos peruutus tulee myöhemmin kuin kaksi viikkoa ennen kurssia (viimeinen arkipäivä) veloitetaan 50% kokonaishinnasta. Mikäli peruutus tulee myöhemmin kuin 48 tuntia ennen kurssin alkua, veloitetaan koko kurssimaksu.

Perustellusta syystä ja/tai lääkärintodistuksella kurssimaksua ei peritä.

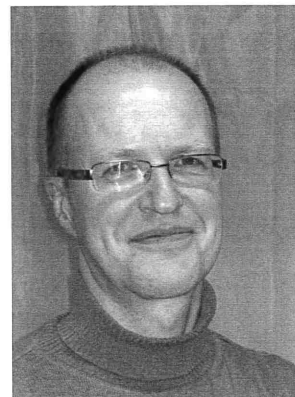
JaSeSoi ry:n hallitus 2009 esittäytyy

Puheenjohtaja

Harri Sandborg

Olen luokanopettaja Ähtäristä. JaSeSoin hallituksessa olen ollut vuodesta 2003. Yhdistyksen puheenjohtajana toimin toista vuotta. Vastuullani ovat Orff-kurssit, tiedotus sekä kansainväliset kontaktit.

Varsinaiset jäsenet

Pekka Evijärvi

Olen Meilahden yläasteen musiikinopettaja. Olen ehkä Suomen ainut marimbanrakentaja. Olen JaSeSoi Journalin päätoimittaja ja kuulun Rytmis-tiimiin.

Kirsi Hyyppä

Toimin Ruusutorpan yhtenäiskoulussa Espoossa musiikinopettajana. Vastuualueisiini JaSeSoin kuuluvat JaSeSoi Journaliin juttujen tekeminen ja ideoiminen sekä SyysSeSoi-päivän suunnittelu ja toteutus yhdessä tiimin kanssa.

Hanne Horto

Toimin lastentarhanopettajana. JaSeSoi ry:n jäsen olen ollut vuodesta 2005. Yhdistyksessä olen mukana Rytmis-, Maailmankylä- ja SyysSeSoi-tiimissä sekä toimin myös hallituksen sihteerinä.

Laura Iivonen

Toimin varhaisiän musiikinopettaja Porvoonseudun musiikkiopistossa ja opetusaineina minulla on muskari, sello ja piano. JaSeSoi ry:n jäsen olen ollut vuodesta 2007 ja hallituksessa olen ollut vuodesta 2008.

Vastaan hallituksessa kuvagalleriasta ja olen mukana Journal-lehtitiimissä, Orff-kurssitiimissä ja SyysSeSoi-tapahtumassa.

Juuso Kauppinen

Opetan päätyönäni ala- ja yläkoulun musiikkiluokkia Tuusulassa. JaSeSoin jäsen ollen ollut kai vuodesta 1995. Kuulun Rytmis- ja Orff-kurssitiimeihin. Olen hallituksen varapuheenjohtaja.

Inkeri Karhos

Toimin esiopettajana Nuoramoisten pienessä kyläkoulussa Sysmässä. Vastaan myös Lasten Suvisoiton leireistä, työpajoista ja kursseista. JaSeSoinissa olen mukana Journalissa, SyysSeSoinissa sekä soitin- ja kirjastotiimissä.

Terhi Oksanen

Toimin musiikinopettajana Kuitinmäen yläkoulussa, Espoossa. Hoidan Espoossa myös konsulttoivan musiikinopettajan tehtävää, johon kuuluu mm. pedagogisten koulutusten järjestäminen. JaSeSoinissa olen toiminut vuodesta 1997 lähtien ja nyt hallituksessa vastuullani on kansainvälisen XI World Village – Maailmankylä koulutustapahtuman järjestäminen. Olen mukana myös Musiikkipedagogisen täydennyskoulutusohjelman (Orff I, II, III) suunnittelutyöryhmässä.

Heli Raatikainen

Toimin lastentarhanopettajana Taidepäiväkotinä Konstissa Keravalla. Olen ollut JaSeSoin toiminnassa mukana vuodesta 1998. Vastuualueinani ovat JaSeSoi tuotteiden ja julkaisujen myynti sekä SyysSeSoi-tapahtuma 2009.

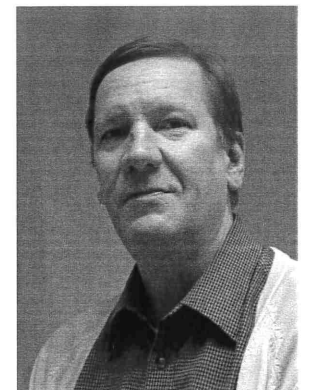
Mirkka Rouhio

Toimin lastentarhanopettajana monikulttuurisessa päiväkodissa Itä-Helsingissä. Olen ollut JaSeSoi ry:n jäsen vuodesta 1995. Vastaan yhdistyksen jäsenrekisteristä ja laskutuksesta.

Jukka Siukonen

Päivätyöni teen AAC Global Oy:n controllerina. Vastuulleni kuuluu JaSeSoi ry:n talousasiat, sekä osavastuu Maailmankylästä ja kansainvälisistä yhteyksistä.

Laura Tarvonen

Olen ollut mukana JaSeSoin toiminnassa vuodesta 2008. Työskentelen esiopetusryhmässä päiväkotinä Rannassa, Helsingissä. Hallitusvastuuseeni kuuluvat kirjasto ja Rytmis-tiimin toimintaan tutustuminen ja osallistuminen.

Musiikkikasvatusyhdistys Orff-Schulwer Association of Finland

JaSeSoy ry on yleishyödyllinen yhteisö, joka on perustettu vuonna 1993. Yhdistyksen tarkoituksena on musiikkiharrastuksen herättäminen, sekä musikaalisen ja kokonaisilmallisuuden kasvun tukeminen ja edistäminen kaikenikäisten kansalaisten keskuudessa.

JaSeSoy järjestää Orff-Schulwerkin ideoille ja ajatuksille pohjautuvia koulutustilaisuuksia. Keväinen Rytmis on yhdistyksen keskeisin koulutustapahtuma. Muita vuosittaisia kursseja ovat kesällä pidettävät Orff-kurssit I-III sekä englanninkielinen World Village - Maailmankylä. SyysSeSoy tarjoaa jäsenistölle ilmaisen koulutustilapäivän.

Yhdistys on avoin kaikille musiikista ja musiikkikasvatuksesta kiinnostuneille ihmisille amatista riippumatta. Jäseniä yhdistää erityisesti kiinnostus käyttää Orff-pedagogiikan suomalaisia sovelluksia omassa työssään.

JaSeSoy ry on kansainvälisen Orff-Schulwerkliikkeen hyväksymä organisaatio. Yhdistyksellä on hyvät suhteet Salzburgin Orff-instituuttiin, Carl Orff-säätiöön ja Orff-yhdistyksiin ympäri maailmaa. Näiden suhteiden avulla yhdistys on pystynyt tuottamaan korkeatasoisia kansainvälisiä kouluttajia sekä omille kursseilleen että muiden musiikkikasvatusorganisaatioiden käyttöön. JaSeSoy ry:n kouluttajavaihtona myös lukuisat suomalaiset on kutsuttu kouluttamaan ulkomaille.

JaSeSoy tarjoaa jäsenilleen (jäsenmaksu 30 €):

- JaSeSoy Journal-jäsenlehden kaksi kertaa vuodessa

- koulutuslennuksen omiin koulutustapahtumiin
- ilmaisen koulutuksen yhdistyksen syyskokouksen yhteydessä
- mahdollisuuden koulutustukeen kansainvälisille Orff-kursseille
- Orff-käsikirjaston palvelut
- JaSeSoy-tuotteita ja -julkaisuja jäsenhintaan
- Orff-pedagogiset jäsensivut

Osallistumalla koulutuksiin ja yhdistyksen toimintaan saat uusia ystäviä Suomesta ja ympäri maailmaa. Lisäksi saat mahdollisuuden löytää itsestäsi uusia musiikillisia ulottuvuuksia. Luovuus, ilo ja musiikillinen kasvu ovat pohjana jatkuvalla oppimiselle.

Hallitus

Puheenjohtaja:
Harri Sandborg
harri.sandborg@pp.inet.fi

Varsinaiset jäsenet:
Pekka Evijärvi
pekka.evijarvi@gmail.com

Hanne Horto
hanne.horto@kotiporssi.fi

Kirsi Hyypä
kirsi.hyypa@jippii.fi

Laura Iivonen
laura.iivonen@porvoo.fi

Inkeri Karhos
inkeri.karhos@gmail.com

Juuso Kauppinen
kauppinen.juuso@kolumbus.fi

Terhi Oksanen
terhi.oksanen@netsonic.fi

Heli Raatikainen
heli.raatikainen@netti.fi

Mirkka Rouhio
mirkkarou@hotmail.com

Jukka Siukonen
siukoset@kolumbusi.fi

Laura Tarvonen
lauratarvonen@yahoo.com

www.jasesoi.org

RytmiS 2009 Mikkelin Paukkulassa

Christiane Wieblitzin tunnilla lauluja opittiin käsileikkien avulla.

Soili Perkiö ja Jouni Kettunen keskittyvät kuvionuotteihin.

Iltaohjelman orkesterissa saattoi parhaimmillaan soittaa peräti yhdeksän kitaristia, tässä jammailee kuusi innokasta. Kaikki kitarat olivat Kaarlo Uusitalon kehittämiä nelikielisiä kitaroita. Mahtuipa mukaan myös yksi ukulele.